ਕ੍ਰਿਸ਼ਚੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵੇਲੋਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ

v.

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2012 ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੇਸ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 98)

ਅਪ੍ਰੈਲ 29, 2020

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਵਿਨੀਤ ਸਰਨ ਅਤੇ ਐਮ ਆਰ ਸ਼ਾਹ, ਜੇਜੇ]

ਸਿੱਖਿਆ / ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ - ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਕਮ-ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ (ਨੀਟ) ਜੇ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ

19 (1) (ਜੀ), 25, 26, 29 (1) ਅਤੇ 30 - ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਐਮਸੀਆਈ) ਅਤੇ ਡੈਂਟਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਡੀਸੀਆਈ) ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ - ਨੀਟ

ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੋਰਸ, ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸ, ਬੀ.ਡੀ.ਐਸ., ਐਮ.ਡੀ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ - ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਧਾਰਾ 10 ਡੀ, 1956 ਐਕਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ - ਐਸ.10 ਡੀ,

1948 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ - ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਅਤੇ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਸ.10ਡੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਅਤੇ ਐਮ.ਸੀ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ

1948 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਡੈਂਟਲ ਦੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨੀਟ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਆਰਟਸ.19 (1) (ਜੀ) ਅਤੇ 30 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਆਰਟਸ 25, 26 ਅਤੇ 29 (1) ਅਧੀਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ/ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਵਿਗਿਆਨ - ਐਕਟ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 30 (1) ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਆਰਟਸ 19 (1) (ਜੀ), 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

25, 26 ਅਤੇ 29 (1) - ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ - ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਸਿਸਟਮ ਤੋਂ - ਕੋਈ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ,

ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਕਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ - ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੀਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣਾ ਪਏਗਾ - ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ

ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ
ਮੈਰਿਟ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ, ਉੱਤਮਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਈਚਾਰਾ -
ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਹੈ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਆਰਟਸ
14, 19 (1) (ਜੀ), 19 (6), 25, 26 ਅਤੇ 29 (1), 30, 46, 47, 51ਏ (ਜੇ) - ਭਾਰਤੀ
ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ, 1956 – ਐਸ.10ਡੀ – ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ
ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ, 1997 – ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਐਕਟ, 1948 – ਸ.10 – ਪੋਸਟ
ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਯਮ, 2000 – ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ (ਸੋਧ) 2010 (ਭਾਗ 2) – ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ
ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ (ਸੋਧ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 2010 (ਭਾਗ-2) - ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ (ਸੋਧ)
2017 – ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਨਏਡਿਡ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ
ਸੰਸਥਾ (ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 2015

ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਹੋਲਡ: 1.1 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10 ਡੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
1956 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਐਮਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ
ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਲਈ
ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਲ ਇੰਡੀਆ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ (ਏਮਜ਼) - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੰਸਥਾਨ। ਇਹ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ
ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਕਾਦਮਿਕ
ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ
ਮਿਆਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਪਾਅ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 11 ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦਿੱਤਾ
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।
ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੇਲੇ ਦਾ ਤ੍ਰਿਹਰਾ ਟੈਸਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ,
ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸ਼ੋਸ਼ਣਕਾਰੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਜੇ ਦਾਖਲਾ
ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟ੍ਰਿਪਲ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ
ਪਹਿਲੂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਕੈਪੀਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ

ਫੀਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਕਰੀ ਯੋਗ ਵਸਤੂ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚੋਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਨੀਟ ਨੂੰ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਵਰਗੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਸਾਇੰਸਜ਼ (ਏਮਜ਼) ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਮੁੱਚੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।
ਕੋਈ ਵੀ ਛੋਟ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਕਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ. ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਨੀਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣੀ ਸਮੁੱਚੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਨ
ਖਾਮੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।
ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਲਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਈਮਾਨ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਪਣਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਨੀਟ। (ਪਾਰਸ 35, 37 ਅਤੇ 38) [610--; 611--]

ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. v. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481 : [2002] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ
587; ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ
ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. (2005) 6 ਐਸਸੀਸੀ 537 : [2005] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ
603; ਆਧੁਨਿਕ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ
ਓ.ਆਰ.ਐਸ. 5. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2016) 7 ਐਸਸੀਸੀ 353: [2016] 3 ਐਸਸੀਆਰ 579 - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ.

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ 10ਡੀ ਅਤੇ ਐਮਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨੀਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੈਂਟਲ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਮਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਡੀਸੀਆਈ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ/
ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਾਜਬ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, 19 (1) (ਜੀ), 25 ਅਤੇ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਿਉਂ ਹਨ

ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ, ਪਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਏ
ਇਸ ਨਾਲ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ
ਉਹ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ
ਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। (ਪਾਰਸ 41, 42) [614-ਬੀ-ਸੀ, ਐਫ-ਐਚ]

ਨੀਟ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਵਿਆਪਕ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧ
ਮਾਨਤਾ/ਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਵਾਜਬ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਜਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਉਹ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਾਜਬ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣਾ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਉਹ ਵਾਜਬ, ਨਿਰਪੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ। ਸੀਮਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣਾ
ਵਿਆਪਕ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਘੁਸਪੈਠ ਲਈ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ।
ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਜੀਵਨ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ,
ਸੀਮਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਹਨ।
ਐਮ.ਸੀ.ਆਈ./ਡੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਢਾਂਚਾ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਨੀਟ ਦੇ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) ਅਤੇ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਢਾਂਚਾ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਨੰਦ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਆਧੁਨਿਕ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਲਈ ਕੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਪੱਧਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੀਟ ਲਈ ਵੀ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਨੀਟ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਜ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਰਟੀਕਲ 46 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਹੈ

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤ,

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ। ਨੀਟ ਦੀ ਇਕ ਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨੁਸਖੇ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਿਸਟਮ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਦੇ ਹਨ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਆਰਟੀਕਲ 51ਏ (ਜੇ) ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ,
ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਆਪਣੇ ਟੀਚੇ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਕਾ। ਨੀਟ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼

ਇਹ ਧਾਰਾ 51ਏ (ਜੇ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਪੱਧਰੀ ਲਾਂਚਿੰਗ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹੈ

ਧਾਰਾ 51ਏ (ਜੇ) ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 46-48) [618--; 619--]

ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨੀਟ/ਸਾਂਝਾ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ
ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ। ਇਹ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਥੋਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਅਮੀਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਯੋਗ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣ ਗਈ
ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਈ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਅਟੱਲ ਅਸ਼ਟਕ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਲਈ. ਫੁੱਲ ਾਂ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਲੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਮ.ਸੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਿਤ ਮਾੜੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰੋ। ਸਥਿਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਅਤੇ ਏ
ਦ੍ਰਿੜ ਹੱਥ ਅਤੇ ਸਟੀਲ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ/ਡੈਂਟਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਰਕਾਰ, ਐਮਸੀਆਈ ਅਤੇ ਡੀਸੀਆਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਰਾਦਾ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ
ਚੋਣ, ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮਾਨਤਾ, ਅਤੇ ਦੇ ਹਿੱਤ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਨ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਚਰਿੱਤਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਬਣ ਗਈ ਹੈ. ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਸਨ
ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਖਾਣਾ, ਮੈਰਿਟ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਅਤੇ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 21 ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ/ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ/ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ
ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਸਮੁੱਚਾ ਦ੍ਰਿਸ਼[ਸੋਧੋ] ਜੇ ਪੁਰਾਣੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਫਿਰ ਵੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਅਜੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਹੈ।
ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਵਿਘਨ ਉਪਾਅ, ਬੇਈਮਾਨ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ
ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਮਾਨਤਾ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ
ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਉੱਚਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ
ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਿਆਰ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੀਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਿਸਟਮ ਅਜੇ ਬੇਈਮਾਨ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੇ ਚੁੰਗਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ
ਮੈਰਿਟ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਜੀ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਹਿੱਤ ਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਨੀਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਕੰਮ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਨੀਟ ਤੋਂ ਕੋਈ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ,

ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਇਕਸਾਰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਢਾਂਚਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢਿੱਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। (ਪਾਰਸ 53, 55 ਅਤੇ 57) [621-ਸੀ-ਈ;
ਜੀ-ਐਚ; 622-ਏ-ਡੀ, ਐਫ-ਐਚ; 623-]

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 25, 26 ਅਤੇ 29 (1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) ਅਤੇ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਅੜਿੱਕਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ। ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ,
ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣਾ। ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ, ਉੱਤਮਤਾ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ।
ਗ਼ਲਤੀਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਓ। ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਐਂਟਰੈਂਸ ਟੈਸਟ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇ ਕੇ ਕੈਪੀਟੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ, ਮੁਨਾਫਾਖੋਰੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਸਾਧਨ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ
ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਕਟਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ ਜੋ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ। ਨਿਯਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੰਡਪਾਊ ਜਾਂ ਅਸੰਗਠਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ. ਅਜਿਹੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਲਾਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (6) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। ਧਾਰਾ ੩੦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਹੈ
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ। ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ

ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਇੱਕ ਸ਼ਾਸਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੈ
ਧਾਰਾ 47 ਅਤੇ 51 (ਏ) (ਜੇ) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ
ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ। ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ। ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਜਬ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਆਪਣੇ ਆਪ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਾਅ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਥੋਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 30 ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਐਮਸੀਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10ਡੀ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਐਮਸੀਆਈ / ਡੀਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਿਆਰ ਕਾਇਮ ਰਹੇ ਅਤੇ ਡੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੇਠਾਂ ਨਾ ਆਵੇ
ਕੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ। ਨੀਟ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਕੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਚੈਰਿਟੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੇ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।
ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ/ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ
ਅਤੇ 30 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 25, 26 ਅਤੇ 29 (1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਫ ਲਈ ਨੀਟ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ
ਮੈਡੀਕਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡੈਂਟਲ ਸਾਇੰਸ ਦੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ। ਐਕਟ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ), 14, 25, 26 ਅਤੇ 29 (1) ਦੇ ਨਾਲ 30 (1) ਪੜ੍ਹੋ.

[ਪਾਰਸ 58-60] [623--; 624--]

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸੇਂਟ ਜ਼ੇਵੀਅਰਜ਼ ਕਾਲਜ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. 5. ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (1974) 1 ਐਸਸੀਸੀ 717 : [1975] 1 ਐਸਸੀਆਰ 173; ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ ਬਨਾਮ ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (1992)
1 ਐਸਸੀਸੀ 558 : [1991] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 121 - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਫਰੈਂਕ ਐਂਥਨੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ
v. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1986) 4 707 : [1987] 1 238; ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਮਦਰੱਸਾ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਪਟਨਾ ਬਨਾਮ ਮਦਰੱਸਾ ਹਨਫੀਆ ਅਰਬੀ ਕਾਲਜ, ਜਮਾਲਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (1990) 1 ਐਸਸੀਸੀ 428: [1989] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 399;
ਬ੍ਰਹਮੋ ਸਮਾਜ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ
(2004) 6 ਐਸਸੀਸੀ 224 : [2004] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 214; ਸਿੰਧੀ
ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. 5. ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. (2010) 8 ਐਸਸੀਸੀ 49 : [2010] 8 ਐਸਸੀਆਰ 81; ਸਕੱਤਰ, ਮਲੰਕਾਰਾ ਸੀਰੀਆਈ ਕੈਥੋਲਿਕ ਕਾਲਜ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਜੋਸ ਅਤੇ ਹੋਰ. (2007) 1 386
: [2006] 9 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 644 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ.

ਸੰਕਲਪ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. v. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. (2016) 7 ਐਸਸੀਸੀ 487; ਗੋਬਿੰਦ ਬਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਵੀ. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. (1975) 2 ਐਸਸੀਸੀ 148 : [1975] 3 ਐਸਸੀਆਰ 946; ਕੇ.ਐਸ. ਪੁੱਟਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2017) 10 ਐਸਸੀਸੀ 1: [2017] 10 ਐਸਸੀਆਰ 569; ਇਸਲਾਮਿਕ ਅਕੈਡਮੀ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2003) 6 ਐਸਸੀਸੀ 697 : [2003] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 474; ਕ੍ਰਿਸ਼ਚੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵੇਲੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2014) 2 ਐਸਸੀਸੀ 305: [2013] 7 ਐਸਸੀਆਰ 908; ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਜੈਨਾਰਾਇਣ ਚੌਕਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2016) 9 ਐਸਸੀਸੀ 412; ਰਾਜ
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਬਨਾਮ ਡੀਵਾਈ ਪਾਟਿਲ ਵਿਦਿਆਪੀਠ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2016)
9 ਐਸਸੀਸੀ 401; ਦਾਰ-ਉਸ-ਸਲਾਮ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.
5. ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. (2017) 6 ਸਕੇਲ 320; ਯਤਿਨ ਕੁਮਾਰ ਜਸੂਭਾਈ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ।
5. ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 1 : [2019] 12 ਐਸਸੀਆਰ
848; ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ 1957 ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 956: [1959] ਐਸਸੀਆਰ 995; ਰੇਵ ਸਿਧਾਜਭਾਈ ਸਬਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ। 5. ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ [1963] 3 ਐਸਸੀਆਰ 837; ਫਾਦਰ ਡਬਲਯੂ ਪ੍ਰੋਸਟ ਅਤੇ ਹੋਰ.
5. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਏਆਈਆਰ 1969 ਐਸਸੀ 465: [1969] 2 ਐਸਸੀਆਰ 73; ਗਾਂਧੀ
ਫੇਜ਼-ਏ-ਆਮ ਕਾਲਜ, ਸ਼ਾਹਜਹਾਂਪੁਰ ਵੀ. ਆਗਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. (1975) 2 ਐਸਸੀਸੀ 283 : [1975] 3 ਐਸਸੀਆਰ 810; ਐਸ.ਕੇ.
ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀਕ ਬਨਾਮ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ, ਕੋਨਟਾਈ ਰਹਿਮਾਨੀਆ ਹਾਈ ਮਦਰੱਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2020) 1 ਸਕੇਲ 345; ਚੰਦਨਾ ਦਾਸ (ਮਲਾਕਰ) ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2015) 12 ਐਸਸੀਸੀ 140: [2014] 13 ਐਸਸੀਆਰ 796; ਫੈਕਲਟੀ
ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. (2013) 11 ਐਸਸੀਸੀ 246: [2014] 14 ਐਸਸੀਆਰ 1634; ਪ੍ਰੀਤੀ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. v. ਰਾਜ ਐਮ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. (1999) 7 ਐਸਸੀਸੀ 120 : [1999] 1 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 249 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

(2016)	7 SCC 487	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 15
[2016]	3 SCR 579	ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ	ਪੈਰਾ 15
[2002]	3 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 587	ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ	ਪੈਰਾ 15
[1975]	3 SCR 946	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 15
[2017]	10 SCR 569	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 15
[2003]	2 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 474	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 15
[2005]	2 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 603	ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ	ਪੈਰਾ 15
(2016)	7 SCC 487	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 17
[2013]	7 SCR 908	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 17
(2016)	9 SCC 412	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 17
(2016)	9 SCC 401	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 17
(2017)	6 ਸਕੇਲ 320	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 17
[2019]	12 SCR 848	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 17
[1959]	SCR 995	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 20
[1963]	3 SCR 837	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 21
[1969]	2 SCR 73	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 21
[1975]	1 SCR 173	ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ	ਪੈਰਾ 22
[1975]	3 SCR 810	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 23
[1987]	1 SCR 238	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 24
[1989]	2 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 399	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 25
[1991]	3 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 121	ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ	ਪੈਰਾ 26
(2020)	1 ਸਕੇਲ 345	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 26
[2004]	2 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 214	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 28
[2010]	8 SCR 81	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 30

[2014] 13 SCR 796	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 30
[2014] 14 ਐਸਸੀਆਰ 1634	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 39
[1999] 1 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 249	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 39
[2017] 10 SCR 569	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 45
[2006] 9 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 644	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 49

ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2012 ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੇਸ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 98.

ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਦੇ 10.10.2012 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2012 ਦੀ ਤਬਾਦਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 365 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।
ਨਾਲ

ਤਬਾਦਲਾ ਕੇਸ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 102, 99, 104, 105, 107, 108, 119,
120, 125-127, 110, 111, 112, 113-114, 115-116, 117-118, 123-124, 128-
2012 ਦੇ 130, 131, 132-134, 138-139, 142, 144, 145, 5, 2, 3, 4, 7, 1, 8, 9, 10,
11, 12-13, 16, 14-15, 23-24, 19, 20, 21-22, 17, 18, 25, 28-29, 48, 49, 39, 40,
42, 41, 43, 44, 46, 45, 47, 37-38, 30, 31-32, 33-36, 59, 60, 61, 62, 63-65,
2013 ਦੇ 66-69, 70-71, 72, 73, 75, 76, 108, 2019 ਦੇ 25, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ। (ਸਿਵਲ)
ਨੰਬਰ 443, 2016 ਦਾ 750, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ. () ਨੰਬਰ 28223, 2016.

ਵਿਕਾਸ ਸਿੰਘ, ਆਰ ਵੈਂਕਟਰਮਣੀ, ਜਯੰਤ ਮੁਥਰਾਜ, ਸਰ. ਏਡੀਵੀਐਸ, ਗੌਰਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਧਵਲ ਮੋਹਨ, ਪ੍ਰਤੀਕ ਭਾਟੀਆ, ਦੀਪਿਕਾ ਕਾਲੀਆ, ਵੀਜੀ ਪ੍ਰਗਾਸਮ, ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਮਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ, ਐਸ ਮਨੁਰਾਜ, ਯਸ਼ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਬੁੰਦੇਲਾ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਵਿਗਨੇਸ਼, ਐਮ ਯੋਗੇਸ਼ ਕੰਨਾ, ਐਸ ਰਾਜਾ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰਨ, ਕਾਰਤਿਕ ਰਾਜੇਂਦਰਨ, ਐਮਐਸ ਉਮਾ ਪ੍ਰਸੂਨਾ ਬੱਚੂ, ਰੋਹਿਤ ਰਾਠੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੀਨਾ ਟਾਕੁਈ, ਐਮਐਸ ਬੀਨਾ ਗੁਪਤਾ, ਕਸ਼ਿਤਿਜ ਵੈਭਵ, ਕੇਐਸਟੀ ਥੰਬੀ ਪਿਲਾਈ, ਹਿਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਖਿਲੇਸ਼ ਝਾਅ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨੁਰਾਜ, ਐਮ ਯੋਗੇਸ਼ ਕੰਨਾ, ਐਸ ਰਾਜਾ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰਨ, ਕਾਰਤਿਕ ਰਾਜੇਂਦਰਨ, ਐਮਐਸ ਉਮਾ ਪ੍ਰਸੂਨਾ ਬੱਚੂ, ਰੋਹਿਤ ਰਾਠੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੀਨਾ ਟਾਕੁਈ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੀਨਾ ਗੁਪਤਾ, ਕਸ਼ਿਤਿਜ ਵੈਭਵ, ਕੇ.ਐਸ.ਟੀ.
ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਇਦਰੀਸ਼ ਮੁਹੰਮਦ, ਸੁਪੰਤਾ ਸਿਨਹਾ, ਏ.ਕੇ.
ਰੈਂਡੀ , ਟੀ ਵਿਜੇ ਭਾਸਕਰ ਰੈਂਡੀ, ਏਪੀ ਮਾਈ, ਏ ਰਾਜਰਾਜਨ, ਰੁਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਐਮਐਸ ਪੰਖੁਰੀ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਰਾਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਮਐਸ ਨੀਲਮ ਸ਼ਰਮਾ,
ਰਘੁਪਤੀ, ਮਨਿੰਦਰ ਪਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਐਮਡੀ ਅਪਜ਼ਲ ਅੰਸਾਰੀ, ਅਮੋਲ ਚਿਤਾਲੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਗਿਆ ਬਘੇਲ, ਪੀਵੀ ਦਿਨੇਸ਼, ਐਮਐਸ ਸਿੰਧੂ ਟੀਪੀ, ਬਿਨੀਸ਼ ਕੇ, ਮੁਕੰਦ
ਉਨੀ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਾਅ, ਮਹੇਸ਼ ਠਾਕੁਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੇਫਲੀ ਚੌਧਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਪਾਸ਼ਾ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਸੁਸ਼ੀਲ ਬਲਵਾੜਾ,
ਰਮੇਸ਼ ਅਲੰਕੀ, ਸਈਦ ਅਹਿਮਦ ਨਕਵੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਿਤਾ ਦੇਵੀ, ਐਨਵੀਆਰਐਸਐਸ ਵਰਾ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਐਮਐਸ ਅਰੁਣਾ ਗੁਪਤਾ, ਗਨੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਆਰ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਐਮਐਸ ਸ਼ਿਲਪ ਗੁਪਤਾ, ਸੀਐਸਐਨ ਮੋਹਨ ਰਾਓ, ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ -1, ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਐਮ ਜਾਧਵ, ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਸਿੰਘ, ਰਵਿੰਦਰ ਕੇਸ਼ਵਰਾਓ ਅਡਸੁਰੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੀਨਾ ਗੁਪਤਾ,

ਧਰਮਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਰਮੇਸ਼ ਬਾਬੂ ਐਮ.ਆਰ., ਰਾਕੇਸ਼ ਕੇ.ਸ਼ਰਮਾ, ਏ. ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਪਰਾਸ਼ਰ, ਲਕਸ਼ਮੀ ਰਮਨ ਸਿੰਘ, ਐਮ.ਐਸ. ਏ. ਵੈਨੈਗਮ ਬਾਲਨ, ਆਲੋਕ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਮੈਸਰਜ਼ ਅਰਪੂਥਮ ਅਰੁਣਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਈ. ਆਰ. ਕੁਮਾਰ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਐਮ. ਐਸ. ਗੀਤੀ ਆਰਾ, ਉਦੈਦਿੱਤਿਆ ਬੈਨਰਜੀ, ਸੁਦੀਪਤੋ ਸਰਕਾਰ, ਭਾਵਾ ਰਤਾਬ, ਐਮ.ਐਸ. ਤਾਨਿਆ ਚੌਧਰੀ, ਰਾਘਵ ਬਾਂਸਲ,
ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਤਿਕਾ ਪਾਂਡੇ, ਮੈਸਰਜ਼ ਪਾਰੇਖ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਅੰਭੋਜ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ, ਅਮਿਤ ਆਨੰਦ ਤਿਵਾੜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਕੁਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਕੇ.ਕੇ.
ਈ.ਆਰ. ਸੁਮਾਥੀ, ਮੈਸਰਜ਼ ਲਾਇਰਜ਼ ਨੀਟ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਕੇ.ਕੇ. ਮਨੀ, ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ
ਪ੍ਰਸਾਦ ਗੋਇਲ, ਵਾਈ ਰਾਜਾ ਗੋਪਾਲ ਰਾਓ, ਵਿਪਿਨ ਕੁਮਾਰ ਜੈ, ਐਮਐਸ ਬੀਠੂ ਟਮਟਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਖਾ ਪਾਂਡੇ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰੂਚੀ ਅਗਰਵਾਲ,
ਐਮ.ਵਾਈ. ਦੇਸ਼ਮੁਖ, ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸੂਰੀ, ਟੀ.ਸੀ. ਭੂਸ਼ਣ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੈਜਯੰਤੀ ਗਿਰੀਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੀਖਰਾ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ

ਸੀ ਰਾਮਾਕਾਂਤਰਾਓ ਕਟਨੇਸ਼ਵਰਕਰ, ਕੇਵੀ ਵਿਜੇਕੁਮਾਰ, ਬੀ ਬਾਲਾਜੀ, ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਕੌਸ਼ਿਕ ਪੋਦਦਾਰ, ਆਰ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹੇਮੰਤਿਕਾ ਵਾਹੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸਥਾ ਤਿਆਗੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਫਰਾਹ ਫਾਤਿਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਚੈੱਕ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਚਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ - ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ 21.12.2010 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਐਮਸੀਆਈ') ਅਤੇ ਡੈਂਟਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ 31.5.2012 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ")। ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ 'ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਮ.ਸੀ.ਆਈ.
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਸਿੱਖਿਆ (ਸੋਧ) 2010, (ਭਾਗ 2) ਨੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, 1997 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਮਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ "ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ (ਸੋਧ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 2010 (ਭਾਗ-2)" ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 2000। ਨਿਯਮ
ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਦੂਸਰਾ
ਡੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ 31.5.2012 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਬੀ.ਡੀ.ਐਸ. ਅਤੇ ਐਮ.ਡੀ.ਐਸ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ।

ਐਮਸੀਆਈ ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ
ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੁਆਰਾ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, '
1956 ਦਾ ਐਕਟ)। ਇਹ ਸੋਧਾਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ
ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, 1997. ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ੨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ੫ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"6. ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ, "ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ" ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

() ਇੱਕ ੋ ਯੋਗਤਾ-ਕਮ-ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਕਮ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ' ਹਰੇਕ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਕਮ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਨਿਗਰਾਨੀ, ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਸਹਿ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ' ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੇਗੀ
ਕੋਰਸ।

() ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਲਈ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਉਕਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਸਹਿ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 50% (ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ
ਸਾਲ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ, ਹਰੇਕ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 40% (ਚਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕ 45% (ਚਾਲੀ-
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਕਮ-ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਸਹਿ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ
ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਸਬੰਧਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਘਟਾਏ ਗਏ ਅੰਕ ਸਿਰਫ ਉਕਤ ਸਾਲ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

ਸਬੰਧਤ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ
ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਕਮ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ-ਵਾਰ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਕਤ ਏ ਸੂਚੀਆਂ ਤੋਂ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ () ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਸਬੰਧਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦਾਖਲੇ
ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਕਮ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ
ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 2000 ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ
ਬਣਾਏ ਗਏ ਇੱਥੇ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਨ:

"ਨਹੀਂ, ਐਮ.ਸੀ.ਆਈ. 18(1)/2010-ਮੈਡ./49070. - ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ
(1956 ਦਾ 102), ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ
'ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 2000' ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ, ਅਰਥਾਤ:

() ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ 'ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ (ਸੋਧ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 2010 (ਭਾਗ 2)' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
() ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

'ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 2000' ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਧੇ/ ਸੋਧਾਂ/ ਹਟਾਉਣ/ ਬਦਲਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਧੇ/ਸੋਧਾਂ/ਹਟਾਉਣ/ਬਦਲਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

'ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ' ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 9 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

9. ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ:

() ਇਕੋ ਯੋਗਤਾ-ਕਮ-ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ,
ਅਰਥਾਤ, ਹਰੇਕ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਕਮ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਕਮ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਨਿਗਰਾਨੀ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗਾ

ਭਾਰਤ ਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਕਮ-ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੇਗੀ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਡੀਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਬੀ.ਡੀ.ਐਸ ਅਤੇ ਐਮ.ਡੀ.ਐਸ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਕਮ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀਡੀਐਸ ਅਤੇ ਐਮਡੀਐਸ ਲਈ 'ਨੀਟ') ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਲਈ ਇਕਸਾਰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ ਜੋ 24.5.2016 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਇੱਥੇ 10 ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"10. ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ ਲਈ ਇਕਸਾਰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ।—<u>ਸਾਰੇ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ</u> ।
ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ
ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਥਾਰਟੀ ਉਪਰੋਕਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2016-17 ਲਈ ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।
ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਟਾਂ (ਚਾਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ) ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਨੇ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਡੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਇਕਸਾਰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,
ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"10. ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ ਲਈ ਇਕਸਾਰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ।—ਸਾਰੇ ਡੈਂਟਲ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇਕਸਾਰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ

ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਥਾਰਟੀ ਏ
ਅਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਥਾਰਟੀ ਇਕਸਾਰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ
ਉਪਰੋਕਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।
ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ
ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2016-17 ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ (ਚਾਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਨੇ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ।

ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ (ਸੋਧ) 2017 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ, 1997 ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਧਾਰਾ 8 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"3. ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ, ਮੈਡੀਕਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ
ਕੋਰਸ-ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ, ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ 4 (1) ਅਤੇ (1ਏ) ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸ-ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
ਪਹਿਲੇ ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਮੈਡੀਸਨ ਅਤੇ ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਸਰਜਰੀ ਦੇ ਸਹੀ
ਕੋਰਸ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਸਹਿ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦ ਤੱਕ:

ਉਹ 17 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ
ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਾਲ ਦਾ 31 ਦਸੰਬਰ।

(1ਏ) ਉਸਨੇ ਅਧਿਆਇ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਸਹਿ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 5 "ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ
ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਲਈ ਚੋਣ" ਨੂੰ ਐਮਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ 2017 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"7. ਅਧਿਆਇ- ਵਿੱਚ, "ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ" ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

"ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ: "

(1) ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ 'ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਕਮ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ' ਹੋਵੇਗਾ।
ਹਰੇਕ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਸਹਿ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ' ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ "ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਥਾਰਟੀ" ਕੇਂਦਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਬੋਰਡ ਹੋਵੇਗਾ
ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ/ਸੰਸਥਾ ਜੋ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਸਹਿ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ' ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤਰੀਕਾ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ "ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਥਾਰਟੀ",
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।

ਇੱਕ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਲਈ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ
ਉਕਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਕਮ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਤੋਂ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੋਰਸ' ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 50 ਵੇਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ, ਹੋਰ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅੰਕ 40 ਵੇਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਣਗੇ। ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਬੈਂਚਮਾਰਕ ਅਪੰਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਐਕਟ, 2016, ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ 4 (3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅੰਕ
ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ 45 ਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ ਐਸਸੀ / ਐਸਟੀ / ਓਬੀਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ 40 ਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਨਿਰਣਾ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਕਮ-- ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਮਨ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ।
ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਬੰਧਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਸਹਿ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ
ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅੰਕ ਘਟਾਓ
ਸਬੰਧਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਏ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਟਾਏ ਗਏ ਅੰਕ ਸਿਰਫ ਉਕਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

ਸਬੰਧਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਰਾਜਾਂ/ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼। ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼-ਵਾਰ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
'ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਲੀਜੀਬਿਲਟੀ-ਕਮ-ਐਂਟਰੈਂਸ ਟੈਸਟ' ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਸਿਰਫ ਸੂਚੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੋਈ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ/ਸੰਸਥਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ/ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਦਾਖਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ/ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹ ਅਥਾਰਟੀ/ਸੰਸਥਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ/ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਦਾਖਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਨਿਯਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ
ਅਦਾਲਤ, ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ /ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਇਸਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਦਾਖਲਾ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਹੱਦ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀਟਾਂ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਸਬੰਧਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦਾਖਲੇ
ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਸਹਿ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ' ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, 2012-2013 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਅਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਮਿਤੀ 18.7.2013. ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਐਮਸੀਆਈ ਅਤੇ ਡੀਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨੀਟ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਾਖਲੇ, ਜੋ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ
ਆਖਰਕਾਰ 11.4.2016 ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ 18.7.2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ।

7. 2016 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 443 ਵਿੱਚ, 2016 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 750 ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ . ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14, 15, 25, 26 ਅਤੇ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਡੈਂਟਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 2019 ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕੀਤੇ ਕੇਸ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 25 ਵਿੱਚ,
ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਨਏਡਿਡ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ
ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ (ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 2015, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ। 2016 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 28223 ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 25, 26 ਅਤੇ 29 (1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) ਅਤੇ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ।

8. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਐਮਸੀਆਈ ਅਤੇ ਡੀਸੀਆਈ ਨੀਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 25, 26, 29 (1) ਅਤੇ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ। ਹੁਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਜਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ।
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ,
ਨੀਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

9. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ "ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਚੋਣ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 25 ਅਤੇ 26 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੀਮਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੀਮਾ ਹੈ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ। ਨੀਟ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਜੋ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸਥਾ।

10. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਨੀਟ ਵਰਗੀ ਇਕੋ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ। ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਲਜਾਂ ਕੋਲ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ
ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ
ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸ਼ੋਸ਼ਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਣ ਦਾ ਤਿਹਰਾ ਟੈਸਟ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਰਖ ਕੀਤੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਆਪਣੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਕੇ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਵੱਕਾਰ। ਨੀਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ। ਕੁਝ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਡਾਕਟਰੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਅਤੇ 30 (1) ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ। ਰਾਜ, ਜਦੋਂ ਕਿ
ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣਾ, ਮੈਰਿਟ ਦੀ ਸੀਮਾ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਮਾਪਦੰਡ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ। ਪਾਬੰਦੀ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਟੈਸਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਥਿਤੀ, ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਇਹ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਮਨ ਲਾਅ ਐਡਮਿਸ਼ਨ ਟੈਸਟ (ਸੀ.ਐਲ.ਏ.ਟੀ.) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ - ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
ਲਾਅ ਕਾਲਜ। ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ (ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ.), ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ (ਐਨ.ਆਈ.ਟੀ.) ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
(ਆਈ.ਆਈ.ਐਮ.) ਨੀਟ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ[ਸੋਧੋ] ਕੁਝ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਰੂਕੁਲ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। 2016-17 ਵਿੱਚ ਨੀਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਨਾਲ,
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨੀਟ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਕੋਲ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਐਂਟਰੈਂਸ ਟੈਸਟ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ
ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਮ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ, ਜੀ ਨੀਟ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ' ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ,
ਅਤੇ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਕੁਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਇਕ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਨਾਮਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ। ਸਿਧਾਂਤ, ਜੋ ਚੋਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਯੋਗਤਾ, ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਵੰਡਣ ਯੋਗ ਨਿਆਂ ਹਨ. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਾਰਕ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਕਈ ਮੁੱਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਨੀਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ, ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗੇ ਡਾਕਟਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਓਨਕੋਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ। ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇਸ ਦਾ ਬੋਝ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਬਿਮਾਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਜੀਵਾਣੂ ਰਹਿਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ
ਲਾਗਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ। ਹੋਰ ਸੁਪਰ-ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ
ਵਿਭਾਗ। ਜਨਰਲ ਮੈਡੀਸਨ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਲੀਨਿਕਲ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਹਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ੩੦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।
ਸੰਵਿਧਾਨ[ਸੋਧੋ] ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ
ਉਹ ਟ੍ਰਿਪਲ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਨਿਰਪੱਖ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸ਼ੋਸ਼ਣਕਾਰੀ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲਾ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਨਿਰਪੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਲ 1993 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। 1994, 1995 ਅਤੇ 1998।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 28.4.2016 ਨੂੰ ਸੰਕਲਪ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. v. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ)
(ਸੀ) ਨੰਬਰ 261, 2016), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ
ਇਸ . ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼, ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2016) 7 353, ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
ਕੁਝ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਿਰਪੱਖ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਰਹਿਤ ਹਨ। ਰਿਲਾਇੰਸ
ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 5. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481 ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ

ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਸੁਪਰਾ) ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ, ਯਾਨੀ ਏ ਕਾਮਨ ਐਂਟਰੈਂਸ ਟੈਸਟ (ਸੀਈਟੀ) ਲਈ ਸੀ। ਨੀਟ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਿਆਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗਿਰਾਵਟ ਆਵੇਗੀ
ਸੰਸ਼ਥਾ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਗਈ, ਇਹ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਸਿਰ ਅਤੇ ਮੋਢੇ ਹਨ
ਨੀਟ। ਸੀਮਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਕਲਪ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਗੋਬਿੰਦ ਬਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉੱਤਰ, (1975) 2 ਐਸਸੀਸੀ 148 ਅਤੇ ਕੇ.ਐਸ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (2017) 10 ਐਸਸੀਸੀ 1. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮਿਕ ਅਕੈਡਮੀ 'ਚ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2003) 6

ਸੀ 697 ਅਤੇ ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ. 5. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2005) 6 ਐਸਸੀਸੀ 537.

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਮਸੀਆਈ ਅਤੇ ਡੀਸੀਆਈ ਐਕਟਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਸੋਧੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਹ ਸਕਦੀਆਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤਜਵੀਜ਼ ਨੀਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਕਲਪ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। 5. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਜ਼, (2016) 7 ਐਸਸੀਸੀ 487, ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ (ਸੁਪਰਾ)। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ ੧੦ ਡੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
1956 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਸਾਂਝਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਚੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵੇਲੋਰ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਤਰਕ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, (2014) 2 ਐਸਸੀਸੀ 305, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਕਸਾਰ ਸੀ
ਸਾਂਝੇ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ
ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ੧੯੫੬ ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਐਮਸੀਆਈ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਾਰਾ 10 ਡੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਦੋਵਾਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੀਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ
(ਸੁਪਰਾ), ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਜੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ
ਆਪਣੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ ਜੈਨਾਰਾਇਣ ਚੌਕਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2016) 9 ਐਸਸੀਸੀ 412, ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 2.5.2016 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

(ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਾਖਲਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡੀਵਾਈ ਪਾਟਿਲ ਵਿਦਿਆਪੀਠ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2016) 9 ਐਸਸੀਸੀ 401 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 28.9.2016 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਵਰਦੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ
ਸਾਂਝਾ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ 9.5.2017 ਨੂੰ ਦਾਰ-ਉਸ-ਸਲਾਮ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. (2017 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 267 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ, (2017 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 267) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਂਝੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਤ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕੋਟੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਨੀਟ ਮੈਰਿਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੈ
ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਡੀਸਨ ਅਤੇ ਡੈਂਟਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।
ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਯਤਿਨਕੁਮਾਰ ਜਸੁਭਾਈ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 5. ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 1, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੀਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ/ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਨੀਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ
ਪੀਜੀ ਮੈਡੀਸਨ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ 50% ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੁੱਢਲਾ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਮਬੀਬੀਐਸ, ਪੀਜੀ, ਬੀਡੀਐਸ ਅਤੇ ਐਮਡੀਐਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ - ਨੀਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ,
ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ), 25, 26, 29 (1) ਅਤੇ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲੇ।

20. ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ, 1957, ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 956 ਵਿੱਚ, ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ

ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਮਿਆਰ। ਇਹ ਚੋਣ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

"(29) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ: ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਾਰ
ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ,
ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨਾ। ਪਰ ਉਕਤ ਬਿੱਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਹ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ (. 5). ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ (. 6)। ਕੋਈ ਵਿਦਿਅਕ ਨਹੀਂ
ਕਿਸੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਮੈਨੇਜਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੰਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਕੂਲ ਖਾਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
(. 7). ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਆਦਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ (. 8(3))। ਸਰਕਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ
ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਨਾਨ-ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ (. 9). ਸਰਕਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ (. 10)। ਸਕੂਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
ਕਮਿਸ਼ਨ (ਸੀ.ਐਲ. 11). ਸਕੂਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਹਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਘਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ (. 12)। ……
(31) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ. ਇਕ ਪਾਸੇ ਧਾਰਾ 30 (1) ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।
ਆਰਟੀਕਲ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਮੁਫਤ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ
ਸਿੱਖਿਆ[ਸੋਧੋ] ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ
ਦਿਲਚਸਪੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਜੇ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਿਆਉਣਾ. ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ

ਧਾਰਾ 30 (1) ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, (1) ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ (2) ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਲਾਡ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯੋਗਤਾ, ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ

ਸਿਖਾਉਣਾ ਜਾਂ ਜੋ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ

ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਲਈ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਵਾਜਬ ਨਿਯਮ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, ਅਤੇ 20 ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, 7, 10, 11 (1), 12 (1) (2) (3) ਅਤੇ (5) ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 9, 11 (2) ਅਤੇ 12 (4) ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੀਸਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ

ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਟਾਫ ਸਰਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਫੰਡ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਖੋਹ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਕੂਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 11 ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੇਜਰ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੈਨਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ

ਅਜਿਹੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ, ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ

ਉਹ ਅਧਿਆਪਕ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਸੀ.ਐਲ. ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ (2) ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਥੋਪਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਵਿਦਿਅਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਹਟਾਉਣ, ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਮੀ, ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ . 12 (4) ਦੁਆਰਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹਮਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖਤਰਨਾਕ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ

ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ

ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ . 9, 11 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹਿੱਸੇ ਏ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਗਲਤ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ
ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 9, 11 (2) ਅਤੇ 12 (4) ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਥੋਪਣਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਲੱਗਦਾ ਹੈ
ਉਪਰੋਕਤ ਬਿੱਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 15 ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮ ਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 30 (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਜੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ
ਕੇਰਲ ਸਰਕਾਰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿੱਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 15 ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ। ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਸਥਾਪਤ ਦੁਆਰਾ ਹਨ
ਸਕੂਲ, . 3 (5),
ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 3 (5) ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ, ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੀ ਚੀਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵੈਧਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 3 (5) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਬ-ਸੀ.ਐਲ. . 8 ਵਿੱਚੋਂ 3 ਅਤੇ 9, 10, 11, 12 ਅਤੇ 13 ਸਿਰਫ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਰਟੀਕਲ 30 (1) ਨੂੰ ਠੇਸ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ, ਬਲਕਿ ਸਬ-ਸੀਐਲ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ। (5) ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਜੋਂ ਬਣਾ ਕੇ ਧਾਰਾ 3 ਦਾ
ਕਿਉਂਕਿ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਰੇਵ ਸਿਧਾਜਭਾਈ ਸਬਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ। 5. ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਰਾਜ, (1963) 3 ਐਸਸੀਆਰ 837, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਅਸਲ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ
ਨਿਰਦੇਸ਼, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਸਿਹਤ, ਸਵੱਛਤਾ, ਨੈਤਿਕਤਾ, ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਅਤੇ ਜੀ ਵਰਗੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੂਲ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਹੀ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦੇ ਹਨ. ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੋਹਰੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਪਰਖ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਏ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਸਾਧਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਰੇਵ ਫਾਦਰ ਵਿੱਚ
ਡਬਲਯੂ. ਪ੍ਰੋਸਟ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏਆਈਆਰ 1969 ਐਸਸੀ 465, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

8. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 29 (1) ਅਧਾਰਤ ਹੈ।
ਬਾਅਦ ਦਾ ਲੇਖ ਇੱਕ ਆਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਿਪੀ ਜਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਾ। ਪਹਿਲਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਚੋਣ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਿਪੀ, ਜਾਂ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ
ਜੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਹੋਰ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਾਖਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ 30 (1) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਲੇਖ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ
ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਸਕਣ।

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸੇਂਟ ਜ਼ੇਵੀਅਰਜ਼ ਕਾਲਜ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. v. ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉੱਤਰ, (1974) 1 717, ਇੱਕ ਕਾਲਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 9 ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਗੁਜਰਾਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਅਤੇ 41 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ
ਧਾਰਾ 30, ਜੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਜੋ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਟਿਊਟੋਰੀਅਲ ਸਟਾਫ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਆ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਕਜੁੱਟ ਤਾਕਤ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

19. ਸਾਰਾ ਵਿਵਾਦ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਹੱਦ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
ਚਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੰਸਥਾ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਆਦਰਸ਼ਾਂ, ਟੀਚਿਆਂ ਅਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨਾਲ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਰੱਖਣਾ

ਸੰਸਥਾ। ਤੀਜਾ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਏ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ । ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਾਜਬ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਚੌਥਾ ਹੈ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।

ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ
ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਵਿਦਿਅਕ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ
ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਵਸਥਿਤ, ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਸਹੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ
ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ। ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.
ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) 1959 ਐਸਸੀਆਰ 995: ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 956, ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥ ◌ਾ◌ੂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗਲਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

30. ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮੰਦਰ ਹਨ। ਗੁਣ
ਮਨੁੱਖੀ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪੁੰਨ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.
ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਏ ਗਏ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਰੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਪਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਏ ਗਏ ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਪੂਜਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਜਾਂ ਮਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਚੁਣੌਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ
ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਏ ਗਏ ਗਿਆਨ ਦੀ ਭਾਲ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਆਦਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੈ
ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ. ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ[ਸੋਧੋ] ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ, ਚੰਗੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਾਂ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ. ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸੁਵਿਧਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੀ ਟੈਂਪਰ ਹੋਣਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਰੰਗ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਮਿਸਾਲੀ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਚਮਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਚਰਿੱਤਰ 'ਤੇ ਅਰਾਮ ਨਾ ਕਰੋ ਜਾਂ ਐਲਾਨ ਨਾ ਕਰੋ।

31. ਉਹ ਨਿਯਮ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨਗੇ, ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਆਪਸੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ
ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ।
ਆਮ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਟੀਚਾ ਵੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰੰਤਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਬਲਕਿ ਲੋੜੀਂਦਾ ਵੀ ਹੈ।
ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰੇਗਾ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ, ਇਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਫਰਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ।

90. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਾਰੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਧਰਮ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣ,
ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਹਦਾਇਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ।
ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਨਿਯਮ। ਨਿਯਮ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਸੰਸਥਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਲਾਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਗੈਰ-ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ
ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਯੋਗ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ।
ਰਾਜ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਸੱਚੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ,
ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਸਿਹਤ, ਸਵੱਛਤਾ, ਨੈਤਿਕਤਾ, ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੱਤ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ
ਵਿਦਿਅਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਾਜ [ਦੇਖੋ ਸ਼ਾਹ, ਜੇ. ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਰੇਵ. ਸਿੱਧਜਭਾਈ ਸਬਾਈ (ਸੁਪਰਾ),
[(1963 3 ਐਸਸੀਆਰ 837] ਪੰਨਾ 850]। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਿਦਯਾਤੁੱਲਾ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,
ਸੀ.ਜੇ. ਵੇਰੀ ਰੇਵ ਮਦਰ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ (ਸੁਪਰਾ) [(1971) 1 ਐਸਸੀਆਰ 734] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਪਦੰਡ ਸਰੀਰਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ.
ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਸਿਲੇਬਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ

ਸੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਰਾਜ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਯਮਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਫਾਈ। ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਫ਼ਿਰ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉੱਤਮਤਾ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ, ਆਮ ਪੈਟਰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਕਦਮ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ.

92. ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕੁਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੋਵੇ
ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਤੋਂ ਜਾਂ ਜੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਏਗਾ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ। ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਸਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਅਮੂਰਤ ਭਾਵਨਾ; ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਖ਼ਿੜਾਉਣ ਵਾਲਾ ਭਰਮ। ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਾਅ ਦੁਆਰਾ ਚੋਟਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ

ਇੱਕ ਨਿਯਮ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੇਵ. ਸਿਧਾਜਭਾਈ ਸਬਾਈ (ਸੁਪਰਾ) [(1963 3 ਐਸਸੀਆਰ 837) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਨਿਯਮ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ

ਇੱਕ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੰਸਥਾ। ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਦੋਹਰੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਪਰਖ, ਅਤੇ ਇਹ ਟੈਸਟ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਜੋ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ.

94. ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ। ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਵੇ ਸੰਸਥਾ। ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਤੱਤ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਆਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਤੱਥ ਇਹ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਰ ਦੀ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਹੈ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ[ਸੋਧੋ] ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ। ਇਸ ਲਈ ਦੋ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਾ। ਨਿਯਮ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਲਝਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਵਾਜਬ ਹੋਣਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

"176. ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ, ਅਰਥਾਤ, ਕਿ ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰ। ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ
ਸਮਰੱਥ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ
ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ
ਦਾ ਮਿਆਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਇੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ ਜੋ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਜਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ
ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਬਿਨਾਂ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੈ: ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀ ਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸਮਰਪਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ
ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ
ਸੰਬੰਧ[ਸੇਧੋ] ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਹੂਲਤ ਹੈ ਜੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ,

ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ
ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ
ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਮਕਸਦ ਥੋਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ,

ਈ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਇੱਕ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ
ਲਈ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਕਿ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ
ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ ਜੇ ਉਹ ਮਾਨਤਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ, ਪਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਯੋਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਹਾ,
ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਉਹ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਦੇ
ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ. ਉੱਥੇ ਹੋਵੇਗਾ
ਸਰਹੱਦੀ ਮਾਮਲੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਹਰ ਮਾਮਲੇ
ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ, ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕੀ
ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਉਪ-ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਸੇਵਾ ਕਰੇਗੀ

ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਅਰਥਾਤ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਆਮ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਆਮ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਨੂੰ ਆਮ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਹਾਈਪੋਥੇਸੀ,

ਕੇਵਲ ਇਜਾਜ਼ਤ ਯੋਗ ਨਿਯਮ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ

ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ, ਅਰਥਾਤ, ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ. ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਆਮ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

197. ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਤੋਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਂ

ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 29 ਅਤੇ 30 ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 29, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਚਰਿੱਤਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀ ਜੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਆਪਣੀ ਸੰਸਥਾ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਭੇਜਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਇਸ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ

ਇੱਕ ਆਮ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸਿੱਖਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਹ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਹੱਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਜੋ

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾ ਦੇਵੇ, ਕਿ, ਜਦੋਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਵਿਦਿਅਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਸੁਤੰਤਰ ਚੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਆਮ ਪੈਟਰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਚੋਣ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸਦੀ ਚੋਣ

ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਰੁਝਾਨ ਜਾਂ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੈ

ਇਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ "ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ" ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕਿਸਮ ਬਾਰੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਦੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉੱਚੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ

ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ

ਚੋਣ, ਇਹ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਆਮ ਪੈਟਰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ. ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਦਾ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਆਮ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਉਸ ਉੱਚ ਰੇਂਜ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ, ਕਵੀ ਰਬਿੰਦਰਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਤੰਗ ਘਰੇਲੂ ਕੰਧਾਂ" ਜੋ
ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਓ ਅਤੇ ਡਿੱਗ ਜਾਓ। ਇਹ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸਿੱਖਿਆ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ? ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ
ਸੰਸਥਾ, ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਪਰ, ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

221. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ। ਇਹ ਸਮਝਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ "ਮਿਆਰਾਂ" ਨੂੰ "ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ" ਵਜੋਂ ਕਿਉਂ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ" ਬਿਲਕੁਲ. ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸੰਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਆਮ ਪੈਟਰਨ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ। ਆਪਣੇ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਨੂੰ ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ "ਮਾਪਦੰਡ"
ਸਿੱਖਿਆ" ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ
ਉਹ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਹਨ. ਦੁਬਾਰਾ, ਜੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅਸਿੱਧੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ
ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ
ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਆਮ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਬੰਧ
ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੇ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ

ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਣ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹਾਂ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, 1969 ਦੇ ਕੇਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ 9 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਕੰਮਕਾਜ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 38-ਬੀ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਲਜ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਢੰਗ ਨਾਲ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5, 40, ਅਤੇ 41 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਜੇ ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਸਹੀ ਹਨ।

232. ਭਾਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 (1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਜੋ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਨਿਯੰਤਰਣਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਆਮ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਵਧੇਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।
ਗੈਰ-ਸੰਪ੍ਰਦਾਇਕ ਸਿੱਖਿਆ, ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਫੀਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ. ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵੱਡੀ ਡਿਗਰੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਯੋਗ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5, 40 ਅਤੇ 41 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕਾਲਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਕੋਲ, ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ, ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ
ਧਾਰਾ 38 ਬੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5, 40 ਅਤੇ 41 ਤੋਂ ਵੱਧ
ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਹ ਗਾਂਧੀ ਫੈਜ਼-ਏ-ਐਮ ਕਾਲਜ, ਸ਼ਾਹਜਹਾਂਪੁਰ ਵੀ.
ਆਗਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ, (1975) 2 ਐਸਸੀਸੀ 283, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ

ਕੀ ਆਗਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"16. ਇਹ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਸਾਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ 14-ਏ ਦੇ ਨੇੜਿਓਂ ਅਧਿਐਨ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਾ ਂ ਨੂੰ ਕੱਟਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇਸਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਲੋੜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੁੱਛਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੰਸਥਾ (ਜੋ ਵੀ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਹੋਵੇ)
(ਏ) ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ; (ਅ) ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਆਪਕ। ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ? ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦੁਬਿਧਾ ਬਾਰੇ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਸੋਚਣ ਅਤੇ ਚੇਤੰਨ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਹਾਂ
ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਪੱਖ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
ਨਾਜ਼ੁਕ ਲਾਈਨ। ਨਿਯਮ ਜੋ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮਾੜਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਿਯਮ ਜੋ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਚੰਗਾ ਹੈ. ਇਹ ਵਧੀਆ ਅੰਤਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਕੋਈ ਸਖਤ ਫਾਰਮੂਲਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਲਚਕਦਾਰ ਟੈਸਟ ਸੰਭਵ ਹੈ. ਜਿੱਥੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਲਹਿਜੇ ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਹੈ
ਇਸ 'ਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਕੋਈ ਅਜਨਬੀ, ਉਸ ਦੇ ਗੁਣ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੋਣ,
ਜਿੱਥੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪ੍ਰੇਰਕ ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ
ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਬਲਕਿ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਇਕੱਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਲਾਮ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ,
ਇਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੇ ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਨਿਯਮ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮਾੜਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੋ ਵਿਵਸਥਾ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਚੰਗੀ ਹੈ.

ਫਰੈਂਕ ਐਂਥਨੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਿੱਚ
5. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1986) 4 ਐਸਸੀਸੀ 707, ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ, ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ
ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ:
"16. ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਆਪਨ ਅਮਲੇ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ
ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ, ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ, ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀ ਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀ ਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 (1) ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨਿੱਜੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੁਲਮ ਜਾਂ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਅਮਲੇ ਦਾ ਜ਼ੁਲਮ ਜਾਂ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ।
ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਿਆਰ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਅਮਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 30 (1) ਜੋ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ
ਸਿੱਖਿਆ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਮਦਰੱਸਾ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਪਟਨਾ ਬਨਾਮ ਮਦਰੱਸਾ ਹਨਫੀਆ ਅਰਬੀ ਕਾਲਜ, ਜਮਾਲੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1990) 1 ਐਸਸੀਸੀ 428, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਲਾਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਕੋਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਲੋੜ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

"6. ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ
7 (2) (ਐਨ) ਜੋ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਦਰੱਸਾ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ
ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕੋਲ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ

ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ

ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਕੋਲ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ,
ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿੱਚ
ਕੇਰਲ ਬਨਾਮ ਮਦਰ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ, (1970) 2 ਐਸਸੀਸੀ 417, ਸੈਕਸ਼ਨ
ਕੇਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1969 ਦੀ ਧਾਰਾ 63 (1) ਜਿਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ
ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤਿ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ

ਸੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਆਪਣੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ।
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਉੱਤਮਤਾ ਦੇ ਮਿਆਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਣਾ
ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੁਪਰਸੀਡਿੰਗ ਜਾਂ ਭੰਗ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਕੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 7 (2) (ਐਨ) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ।
ਇੱਕ ਮਦਰੱਸੇ ਦੀ ਕਮੇਟੀ। ਅਸੀਂ ਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ ਬਨਾਮ ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਵੀ. ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, (1992) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 558, ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ:

41. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਚਰਿੱਤਰ ਗੁਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ
ਕਾਲਜ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ. ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਧਨ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਆਰਟੀਕਲ ਤੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮਾਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
30 (1) ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਅਕ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ

ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ
ਜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਪੁਨਰਗਠਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਾਜਬ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਪਰ ਨਿਯਮ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ
ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

60. ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਵਾਂਗ ਵਾਜਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ। ਬੰਬਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ [ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਸਿੱਖਿਆ
ਸੁਸਾਇਟੀ, (1955) 1 ਐਸਸੀਆਰ 568]. ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼
ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ 80 ਫੀਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 30 (1) ਤਹਿਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੱਸਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ [ਸਿਧਾਜਭਾਈ ਸਬਾਈ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ, (1963) 3 ਐਸਸੀਆਰ 837]। ਰੇਵ. ਮੈਗਰ ਵਿੱਚ। ਮਾਰਕ ਨੇਟੋ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ, (1979) 1 ਐਸਸੀਸੀ 23, ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮਾੜਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ: () ਸਕੂਲ
ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਕੂਲ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਕੂਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
25 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵਜੋਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ () ਨੇੜਲੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਸੀ ਜੋ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਵੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਈਸਾਈ ਭਾਈਚਾਰਾ
ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਵੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ

ਸਕੂਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਭਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਮੁਸਲਿਮ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਰੋਕਣ ਾ
ਇਹ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ
ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਰਕਾਰ
ਟੀ.ਐਨ. ਵੀ. ਰੇਵ. ਭਰਾ ਜੀ. ਅਰੋਗਿਆਸਾਮੀ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1971 ਮੈਡ 440,

ਸੀ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਖਲਾਈ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇਕਸਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਸਕੂਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਦੇ ਕੇ।
ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਐਸਐਸਐਲਸੀ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਸਐਸਐਲਸੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਅੰਕਾਂ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਈ ਕਿ ਚੋਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ। ਇਹ
ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੂਜੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਹੋਰ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀਆਂ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ
ਭਾਈਚਾਰਾ ਜਿਸ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਦਾ ਇਕਸਾਰ ਤਰੀਕਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
78. ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
ਆਰਟੀਕਲ 29 (1) ਅਤੇ 30 (1) ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ. ਆਰਟੀਕਲ 29 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਿਪੀ ਜਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 29 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ - ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ - ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਵੱਖਰੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਿਪੀ ਜਾਂ ਸਭਿਆਚਾਰ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਿਪੀ ਜਾਂ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 30 (1) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਆਪਕ ਵਿਸਥਾਰ ਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 29 (1) ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ"
ਧਾਰਾ 30 (1) ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਕਲਪ ਛੱਡਦੀ ਹੈ
ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਜੋ ਉਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਿਪੀ ਜਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਆਮ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। (ਦੇਖੋ: ਫਾਦਰ ਡਬਲਯੂ ਪ੍ਰੋਸਟ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, (1969) 2
ਐਸਸੀਆਰ 73, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸੇਂਟ ਜ਼ੇਵੀਅਰਜ਼ ਕਾਲਜ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (1974) 1 ਐਸਸੀਸੀ 717; ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ ਕੇਸ, 1959 ਐਸਸੀਆਰ
995.)"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਮੇਰੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭਰਾ ਲਲਿਤ ਦੁਆਰਾ, ਜੇ. ਇਨ ਐਸ.ਕੇ. ਐਮ.ਡੀ. ਰਫੀਕ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ
ਕਮੇਟੀ, ਕੌਂਟਾਈਰਹਿਮਾਨੀਆ ਹਾਈ ਮਦਰੱਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2020 (1) ਸਕੇਲ 345, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

28. ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, (1992) 1 ਐਸਸੀਸੀ 558 ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ
ਦੋ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਨੈਨੀ ਵਿਖੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ। ਸ਼ੈਟੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਤੱਥਪ੍ਰਸੰਗ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:

68. ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ ਈਸਾਈ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ। ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਈਸਾਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ੫੦ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਈਸਾਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਰਾਖਵੇਂ ਕੋਟੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਵਧੇਰੇ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ
ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਈਸਾਈ ਨਹੀਂ ਹਨ।

69. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਯੂਨੀਅਨ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਰਾਜ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ,
ਧਰਮ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਕੀ ਹੈ?

ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 (2) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਸੰਸਥਾਵਾਂ
ਧਰਮ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ
ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਜੀਹ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ
ਆਰਟੀਕਲ 29 (2) ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਾਭ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅਤੇ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਮਕਸਦ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ. ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਜਾਂ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ
ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਸੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

28.1. ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ:

80. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਾਭ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ। ਧਾਰਾ 30 (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ. ਇਹ ਰੇ, ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ
ਸੰਸਥਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 30 (1) ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ "ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ" ਸ਼ਬਦ ਹੁੰਦੇ।
ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਸਮਝਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।
ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰੋ।

81. ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ. ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਇਕਸਾਰ ਸਮਾਜ ਹੋਣਾ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਬਦਨਾਮੀ ਹੈ. ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ
ਚਰਿੱਤਰ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਸਕੂਲ ਜਾਂ ਕਾਲਜ, ਵੱਖਰੇ ਫੈਕਲਟੀਆਂ
ਜਾਂ ਆਮ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਣਚਾਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ. ਹਰ ਵਿਦਿਅਕ

ਸੰਸਥਾ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਪਿਘਲਣ ਵਾਲਾ ਭਾਂਡਾ' ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਤ ਹਨ। ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਦਰ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਹੀ ਮਿਸ਼ਰਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ।
***

ਫਿਰ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ "ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ" ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ:

101. ਧਾਰਾ 30 (1) ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮਨਮਰਜ਼ੀ, ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।
ਸਿਧਾਜਭਾਈ ਕੇਸ (1963) 3 ਐਸਸੀਆਰ 837 ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਲਜ ਨੂੰ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਸਰਕਾਰੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 337 ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਐਂਗਲੋ-ਇੰਡੀਅਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਆਇਤ। ਧਾਰਾ 30 (2) ਦੇ ਉਲਟ ਇਸ ਨੇ ਐਂਗਲੋ-ਇੰਡੀਅਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ,
ਪਰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਸਾਲਾਨਾ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ੪੦ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਰ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ।

102. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 30 (1) ਅਧੀਨ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ
ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ
ਬੇਸ਼ਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮਿਆਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ. ਰਾਜ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਸੰਸਥਾ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਖਪਤ ੫੦ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ
ਸਾਲਾਨਾ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣਗੀਆਂ

ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਉਪਲਬਧ ਹੈ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ। ਦਾਖਲਾ
ਹੋਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ ਜੋ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ
ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ. ਪੈਰਾ 59 ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:

"59. ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਲੋੜ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਚਾਹੇ ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ, ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਹੁਣ ਕਾਫ਼ੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮਲਾਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਸਾਰੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਗੇ
ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰਤਾ
ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਮ ਪੈਟਰਨ ਅਤੇ ਮਿਆਰ ਜਾਂ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਿਹਤ, ਸਵੱਛਤਾ, ਕਿਰਤ ਸੰਬੰਧਾਂ, ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਕਾਨੂੰਨਾਂ, ਠੇਕਿਆਂ, ਟੋਰਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ
ਆਦਿ ਜੋ ਸਾਰੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਖੋਹਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਰਾਜ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਧਾਰਾ 30 (1)।

ਕਾਸਲੀਵਾਲ ਦੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਰਾਏ, ਜੇ. ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਬਹਿਸ (ਸੀ.ਏ.ਡੀ.) ਦੇ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਛੂਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

137. ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਸੇ ਧਾਰਾ 23 (1) ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 23 (3) (ਏ) ਸਨ
ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਖਰੜੇ ਵਿੱਚ 23 (3) (ਬੀ) ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ,
ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਧਾਰਾ 28 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ 23 (2) ਦੇ ਖਰੜੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 29 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਾਜ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ:

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਦੂਜੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ; ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਰਾਜ ਤੋਂ। ਰਾਜ, ਬੇਸ਼ਕ, ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ, ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ
ਸਹਾਇਤਾ ਨਾ ਦੇਣਾ; ਇਕੋ ਇਕ ਸੀਮਾ ਜੋ ਅਸੀਂ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਕੋਡ ਤਹਿਤ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਸਾਂਭਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ
ਸਰੀਰ। ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯੋਗਤਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਜਿਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਹ ਦੂਜੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗੀ
ਜ਼ੁਦ ਤੱਕ ਉਹ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਇਹ ਬੱਚੇ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਸਲਾਮੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਦੋ ਫੰਕਸ਼ਨ...

ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਵੀ. ਕਾਮਥ: ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਜਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ - ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਕੂਲ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਮਿਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਪਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸਕੂਲ?

ਅੰਬੇਡਕਰ: ਜੇ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਮਥ ਦੂਜਾ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵੇਖਣਗੇ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਂਟ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖੇਗੀ।
ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਉਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੀ।

138. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਖਰੜੇ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਰਾਜ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 29 ਅਤੇ 30 ਦਾ ਪੂਰਵ ਗਾਹਕ ਹੈ (V 923):

"ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 23 ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀ। ਇਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜਦੋਂ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਲੋਕ ਬੰਬਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਬੰਬਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਦੇਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ

ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂ ਤਾਂ ਤਾਮਿਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਆਂਧਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ

ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾ। 'ਤੇ ਕੋਈ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ
ਇੱਕ ਰਾਜ। ਧਾਰਾ ੨੩ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਇਕੋ ਇਕ ਸੀਮਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਇਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਇਸ ਦੀ ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਹੀਂ ਥੋਪੇਗਾ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸਥਾਨਕ ਜਾਂ ਹੋਰ।
ਅਤੇ, ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ "ਉਸਨੂੰ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 29 (2) ਦੀ ਸਖਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ" ਅਤੇ "ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੈ, ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਕਿਸੇ ਤਰਜੀਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।
ਈਸਾਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪੱਖ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ
ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹੋਰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਹਰ
ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ, ਹੈ
ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਪਿਘਲਣ ਵਾਲਾ ਪੌਟ' ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਮਿਲਾਵਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਸਾਲਾਨਾ ਦਾਖਲੇ ਦੇ 50% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਦਾਖਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

27. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 11 ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"3. ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਇਤਿਹਾਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਲਾਮਿਕ ਅਕੈਡਮੀ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 1993 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 350 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਅਤੇ ਜੁੜੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਂਚ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਇਹ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ
ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,

(1992) 1 ਐਸਸੀਸੀ 558 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਸਵਾਲ ਉੱਠੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 6-2-1997 ਨੂੰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਗਿਆਰਾਂ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 42ਵੀਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ, ਜਿਸ ਨਾਲ "ਸਿੱਖਿਆ" ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 25 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸ ਨੂੰ "ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਕੇਸ-ਕਾਨੂੰਨ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਯੁੱਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਕਦੋਂ
19-3-1997 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਕੇਸ ਗਿਆਰਾਂ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਏ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:

"ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਬੈਂਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇਗਾ।
ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ, 1957, ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 956 ਅਤੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸੇਂਟ ਜ਼ੇਵੀਅਰਜ਼ ਕਾਲਜ ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸੇਂਟ ਜ਼ੇਵੀਅਰਜ਼ ਕਾਲਜ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਨੁਪਾਤ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (1974) 1 ਐਸਸੀਸੀ 717 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਕਾਰ ਦਾ ਬੈਂਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਸਹੀ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਹੈ।
ਸੰਵਿਧਾਨ, ਜੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਹੋਵੇਗਾ
ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤੱਥ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

38. ਉਨੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਕੇਸ (1993) 1 ਐਸਸੀਸੀ 645 ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ
ਫੀਸ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹਨ; ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ
ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਾਜਬ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ
ਜੀਵਨ ਰੈਡੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਪੰਨਾ 749, ਪੈਰਾ 194 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

194. ਜੋ ਕਠੋਰ ਹਕੀਕਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਵਿਦਿਅਕ ਅਜੋਕੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇੱਕ ਲੋੜ ਹਨ। ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹਨ
ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਖ਼ਾਸਕਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਾਫ਼ੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ
ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ।

40. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੇ ਅਧੀਨ
ਯੋਗਤਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ,
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ। ਚੋਣ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਚੋਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਦੋਵੇਂ ਟੈਸਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

45. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫੈਸਲਾ
ਉਨੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, (1993) 1 ਐਸਸੀਸੀ 645
ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯੋਜਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਯੂਜੀਸੀ, ਏਆਈਸੀਟੀਈ, ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਲਈ;

ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਫੀਸ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ;

ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਭਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਾ;

ਸਟਾਫ (ਅਧਿਆਪਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਅਧਿਆਪਨ) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ

ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ।

53. ਆਰਟੀਕਲ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
19 ਅਤੇ 26 (ਏ), ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ
ਚੋਣ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀਸ਼ਿਪ ਜਾਂ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਕੇ, ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਾਜਬ ਫੀਸ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਮੁਨਾਫਾਖੋਰੀ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਭਾਰਤੀ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੀਸ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਵਿਦਿਅਕ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫੰਡ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਸੰਸਥਾ, ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਅਤੇ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ

ਜੇ ਰਾਜ ਸ਼ਾਸਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ, ਜੋ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਿੱਜੀ ਉੱਦਮਾਂ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ

ਅਧਿਆਪਕ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਰਾਹੀਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗਾ ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ।

68. ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕੋ ਨਿਯਮ ◌ਾ◌ਂ ਅਤੇ ਅਧਿਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਣਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ

ਸੰਸਥਾਵਾਂ[ਸੋਧੋ] ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀਆਂ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ. ਇਸ ਲਈ, ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇ

ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ ਮੈਰਿਟ ਅਧਾਰਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਵਿਵੇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਸਾਂਝੇ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ/

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ,

ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਸੀਟਾਂ ਰਾਜ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੇ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਸਥਾਨਕ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ
ਇੱਕ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਲਜ। ਇਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੋਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਗੈਰ-ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪਰ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ, ਗੈਰ-ਪੇਸ਼ੇਵਰ
ਕਾਲਜ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ।

71. ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ
ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ
ਨਿਯਮ, ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਾਲ ਹੀ
ਰਾਜ ਦੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੀਤੀ। ਮੈਰਿਟ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਸਾਂਝੇ ਦਾਖਲਾ
ਟੈਸਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ
ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ - ਵਿਧੀ
ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਥਾਰਟੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਵੀ ਤਿਆਰ
ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ
ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ।

90. ਭਾਸ਼ਾ, ਲਿਪੀ ਜਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਉਹ ਵਰਗ ਵਿਦਿਅਕ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ
ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਆਰਟੀਕਲ 30. ਧਾਰਾ ੩੦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ.
ਆਰਟੀਕਲ 29 (2) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਧਰਮ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ
ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ,
ਨਸਲ, ਜਾਤ, ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ। ਆਰਟੀਕਲ 29 (2) ਵਿੱਚ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ
ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ, ਪਰ ਜੋ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਧਾਰਨ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ
ਜਾਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਜਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕੇਵਲ ਧਰਮ, ਨਸਲ, ਜਾਤ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ
ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

93. ਕੀ ਧਾਰਾ 30 (1) ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ, ਚਾਹੇ
ਉਹ ਧਰਮ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦਾ
ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ

ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ? ਕੀ ਧਾਰਾ 30 (1) ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਨਸਲੀ ਕੱਟੜਤਾ ਜਾਂ ਦੁਰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ? ਕੀ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੰਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਨਤਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਜਾਂ ਸਿਹਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ? ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਕੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ
ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਬਿਲਡਿੰਗ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਸਿਹਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ?

ਰੇਵ. ਸਿਧਾਜਭਾਈ ਸੁਬਾਈ ਬਨਾਮ ਰੇਵ. ਵਿੱਚ। ਬੰਬਈ ਰਾਜ, (1963) 3 ਐਸਸੀਆਰ 837, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ
ਬੰਬਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 1955-56 ਤੋਂ, ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ 80% ਸੀਟਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ।
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਜੋ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿਖਲਾਈ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਵੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਚਰਚ ਆਫ ਨਾਰਦਰਨ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਈਸਾਈਆਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੂਜੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ
80% ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।
ਈਸਾਈ ਭਾਈਚਾਰਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਧਾਰਾ 30 (1), 26 (ਏ), (ਬੀ), (ਸੀ) ਅਤੇ (ਡੀ), ਅਤੇ 19 (1) (ਐਫ) ਅਤੇ (ਜੀ) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀ ਸ਼ੁਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐਸਸੀਆਰ ਪੰਨਾ 849-50 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਰੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ, ਭਾਸ਼ਾਈ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ, ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੂਲ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ 'ਤੇ. ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਇਹ ਹੈ
ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ: ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ
ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ,
ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਭਾਗ। ਕਿਹੜੇ ਸੱਚੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ
ਸਿੱਖਿਆ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਸ਼ਿਹਤ, ਸਵੱਛਤਾ, ਨੈਤਿਕਤਾ, ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ. ਅਜਿਹਾ
ਨਿਯਮ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੂਲ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਜਿਸ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: ਉਹ ਵਿਦਿਅਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਹੀ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਿਖਲਾਈ ਕਾਲਜਾਂ ਦਾ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੰਭੀਰ ਸੀ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ, 1957 ਕੇਸ, 1959 ਐਸਸੀਆਰ 995 ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਇਹ ਕਹਿ
ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਕੋਈ
ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਜਿਸ 'ਤੇ
ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ, 1957 ਕੇਸ, 1959 ਐਸਸੀਆਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
995 ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਿਧਾਜਭਾਈ ਸਬਾਈ ਕੇਸ, (1963) 3 ਐਸਸੀਆਰ 837 ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ
ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਤ ਉਪਾਅ, ਜੋ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਜਾਂ
ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣ
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ, ਜਾਇਜ਼ ਸਨ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੱਗੇ ਐਸਸੀਆਰ ਪੰਨਾ 856-57 ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ
ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀ ਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਈ। ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ
ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਅਖੰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਚਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਹੈ
ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਜੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ , ਬਲਕਿ ਜਨਤਾ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਜੋ ਕਿਸੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਰਸਮੀ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਨਤਕ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਵਿਦਿਅਕ
ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਇਸਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ

ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀ ਸ਼ੁਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ 'ਛੇੜਛਾੜ ਭਰਮ' ਹੋਵੇਗਾ, ਅਸਚਾਈ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਨਿਯਮ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦੋਹਰੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੋ - ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਟੈਸਟ, ਅਤੇ ਟੈਸਟ
ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ।
107. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 (1) ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਇੰਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸਿਧਾਜਭਾਈ ਸਬਾਈ ਕੇਸ , (1963) 3 ਐਸਸੀਆਰ 837 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਸਹੀ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ , ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਸਿਹਤ, ਸਵੱਛਤਾ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਚਲਾਏ ਜਾਣ
ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਜਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ। ਅਜਿਹੀ ਸੀਮਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਆਰਟੀਕਲ 30 ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਯਮ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ
ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਭਰਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣਾ; ਪਰ ਧਾਰਾ ੩੦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਇੰਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਿਧਾਜਭਾਈ ਸਬਾਈ ਕੇਸ (1963) 3 ਐਸਸੀਆਰ 837 ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 (2) ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਇੱਕ ਸਮਕਾਲੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 770 ਤੇ, ਪੈਰਾ
73) ਕਿ "ਧਾਰਾ 29 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਧਰਮ, ਨਸਲ, ਜਾਤ, ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ", ਖੰਨਾ, ਜੇ.

ਆਰਟੀਕਲ 30, ਅਤੇ ਐਸਸੀਆਰ ਪੰਨਾ 222 ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 770, ਪੈਰਾ 74)

ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਸਾਰੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਧਰਮ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਉਹ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਧਰਮ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਕਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ 'ਸਥਾਪਿਤ' ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ
ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਸਥਾਪਕ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢਾਲ ਸਕਣ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਹਨ
ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ' ਸ਼ਬਦ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਥਾਪਤ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕੁਲ੍ਹਾਸੁ: ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਚੁਣਦੇ ਹਨ। ਕਲੌਜ਼
ਧਾਰਾ 30 ਦੀ (2) ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਧਰਮ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇ।
ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਤਰਕ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ, ਐਸਸੀਆਰ ਪੰਨਾ 224 ਵਿੱਚ ਐਫ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 772, ਪੈਰਾ 77)

77. ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਲਾਡਲੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇਣਾ ਹੈ।
ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ। ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਹਾਨ ਨੇਤਾ
ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਨੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਕੈਥੋਲਿਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਮਾਨਤਾ ਪੈਦਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਮਾਨਤਾ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਕੇ ਅਤੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣਾ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੰਤੁਲਨ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਮੂਰਤ ਵਿਚਾਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਹਕੀਕਤ ਬਣ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੱਚੀ, ਸੱਚੀ ਬਰਾਬਰੀ, ਬਰਾਬਰੀ ਨਾ ਸਿਰਫ
ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵੀ।

ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਰਵਾਦੀ, ਉਦਾਰ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਮਝੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਖੰਨਾ,
ਜੇ., ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਪੰਨਾ 234 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 781, ਪੈਰਾ 89)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਵੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇਪਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਲ,
ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲਿਪੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 29 ਅਤੇ 30 ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਉਦਾਰ, ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ
ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਵਰਗ ਓਨੇ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਜਿੰਨੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਜੋ ਬਾਲਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ
ਕਮਜ਼ੋਰੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਸੱਭਿਅਕ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ
ਇਸ ਲਈ, ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਅਤੇ ਕੈਥੋਲਿਕਤਾ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦਾ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਭੇਦਭਾਵ ਜਾਂ ਦਮਨ।

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ। ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਾ
ਮਲਾਡ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ

ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਏ
ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਚਰਿੱਤਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ. ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਨੂੰ
"ਦੋਹਰੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਪਰਖ, ਅਤੇ ਇਹ ਟੈਸਟ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ
ਨਿਯਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।
(ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 783, ਪੈਰਾ 92) ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੇ ਜਾਂ
ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕੇ।
ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ 'ਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ

ਸੀ ਸੰਸਥਾ। ਇਸ ਲਈ, ਦੋ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ - ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ
ਬਣਾਉਣਾ, ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ
ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ। ਨਿਯਮ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ
ਸੁਲਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਵਾਜਬ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਹੀ ਹੈ
ਸਮੱਸਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਪਹੁੰਚ।
ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਖੰਨਾ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਿਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਸੀ।
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਯੋਗ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ, ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ
ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ।
ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ,
ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਧਿਆਪਕ
ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਐਫ਼ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ, ਰਾਜ
ਕੋਲ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਵੀਟੋ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ
ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ
ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ,
1957 ਕੇਸ, 1959 ਐਸਸੀਆਰ 995, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 11
ਅਤੇ 12 ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ
ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ
ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।
ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ। ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਪੰਨਾ 245, ਖੰਨਾ, ਐਚ

ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ, 1957 ਕੇਸ (1959) ਐਸਸੀਆਰ 995 ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 11 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 12 ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 792, ਪੈਰਾ 109).

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ, 1957, 1959 ਐਸਸੀਆਰ 995 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਕਿਰਦਾਰ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰੇਰਕ ਮੁੱਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਰਾਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਬਦ 'ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਮੌਜੂਦਾ ਸਲਾਹ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਵਾਕ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ, 1957 ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਝਿਜਕ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।

135. ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗ ਦੀਆਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਹੋਵੇ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

136. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮਲਾਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵਾਜਬ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਸਾਧਨ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ। ਜਨਰਲ
ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਟੈਕਸ, ਸਵੱਛਤਾ, ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ, ਆਰਥਿਕ ਨਿਯਮ, ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ।

ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ
ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਅਯੋਗ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਹਤ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ
ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਕਾਨੂੰਨ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ. ਉਸੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੁਆਰਾ, ਹੈ
ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਿ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ,
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਾਹੌਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ।
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 30 (1) ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਹੈ ਜਾਂ
ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਭਰੋਸਾ। ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 (1) ਭਾਸ਼ਾਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਦੇਸ਼। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੰਦ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ. ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰੇ-
ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਜੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈ ਵਿਖੇ ਰੱਖੇਗਾ
ਦੂਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਈ ਉਲਟ ਭੇਦਭਾਵ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸੇਂਟ ਜ਼ੇਵੀਅਰਜ਼ ਕਾਲਜ ਕੇਸ , (1975) 1 ਐਸਸੀਆਰ 173 ਵਿੱਚ ਐਸਸੀਆਰ ਪੰਨਾ 192 ਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 743,
ਪੈਰਾ 9)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚਾਲੇ ਬਰਾਬਰੀ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 30 (1) ਦਾ ਸਾਰ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਰਾਬਰ ਜੀ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ
ਇਕ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਦੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਵਹਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ।

ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਾਂਗ, ਭਾਸ਼ਾਈ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ।

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ, ਫੀਸਾਂ ਵਸੂਲਣ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਤਰੀਕਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਜੋ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਰਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ।

144. ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣਾ। ਚਾਹੇ ਉਹ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਜਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੰਸਥਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਥੋਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 30 (2) ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਧਰਮ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ

ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੇ ਹੋਰ

ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੰਸਥਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੰਸਥਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕੋਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਸਹਾਇਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਰਾਜ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 28 (1) ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਜਾਂ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਧਾਰਾ 28 (3) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ

ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਚਾਹੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ। ਆਰਟੀਕਲ 28 (3) ਕਿਸੇ ਰਾਜ-ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ, ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ, ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ (ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਬਾਲਗ ਹੈ)। ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਧਾਰਾ 28 (1) ਅਤੇ (3) ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 29 (2) ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਠੀਕ ਸੀ

ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਏ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਜੇ ਆਰਟੀਕਲ 28 (1) ਅਤੇ (3) ਕਿਸੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਰਾਜ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ, ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 29 (2) ਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਏਗਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 28 (1) ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 28 (3), ਆਰਟੀਕਲ 29 (2)
"ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਧਾਰਾ 29 (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਵੇਗੀ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਰਟੀਕਲ 28 (1) ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 28 (3) ਕਿਸੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ

ਸੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ
ਜਾਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਾ, ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਹ, ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ
ਰਾਏ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣਾ ਇਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਹੋਵੇ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੁਣਦਾ ਜਾਂ ਚੁਣਦਾ ਹੈ।
ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਧਾਰਾ 29 (2) ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 29 (2) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਸਿਰਫ ਧਰਮ, ਨਸਲ, ਜਾਤ, ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਆਧਾਰ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 29 (2) ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ, ਪਰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਕੋਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਵੀ ਧਾਰਾ 28 (1) ਅਤੇ 28 (3) ਦੁਆਰਾ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ - ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਆਰਟੀਕਲ 28 (1), ਜੇ ਉਸ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਰਾਜ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 28 (3) ਦੁਆਰਾ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ
ਧਾਰਾ 28 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਜੀ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 29 (2) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਧਾਰਾ 28 (1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ
(3), ਆਰਟੀਕਲ 29 (2) ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 30 ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ, ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 28 (1) ਅਤੇ (3) ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਧਾਰਾ 29 (2) ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ

ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਧਾਰਾ 29 (2) ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ।

151. ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 29 (2) ਲਾਗੂ ਸੀ,
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ ਕੇਸ, (1992) 1 ਐਸਸੀਸੀ 558 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਰਾਜ <u>ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਉਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾ ਸੀ
ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਖਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ 50% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ</u>. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਖਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 29 ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 30 ਨਾ ਸਿਰਫ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਸਕੂਲਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ 50% ਦੀ ਸੀਮਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ, ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਜਾਂ ਸੈਕੰਡਰੀ ਜਾਂ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਜਾਂ ਕਾਲਜ, ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਅਤੇ
ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਲੋੜਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾ
ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਇੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਲਈ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

152. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋਣ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਿੱਠੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਕਾਦਮਿਕ ਉੱਤਮਤਾ ਅਤੇ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਆਰਟੀਕਲ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ, <u>ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨਾ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਤਰੀਕਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ</u>

ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆ. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਰਗ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਦਾਖਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਅਜਿਹਾ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ
ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਦਾਖਲਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ. ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਲਾਟ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ
ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਗ਼ੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੀਟਾਂ।
ਗਿਆਰਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ

ਪ੍ਰ. 1. ***
. ***

ਪ੍ਰ. 2. ***

. ***

ਪ੍ਰ. 3. () ****

. ***

ਪ੍ਰ. 3. (ਅ) ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 30 ਅਧੀਨ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਧਾਰਾ 30 (1) ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
"ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਆਰਟੀਕਲ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ
30.

ਪ੍ਰ. 4. ਕੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ?

ਜਵਾਬ: ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਜਿੱਥੇ ਮੈਰਿਟ-ਅਧਾਰਤ ਚੋਣ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮਾਤਰ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸ਼ਰਤਾਂ
ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਿਆਰ[ਸੋਧੋ]

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਜ

ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟ ਦਾ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸੰਪੂਰਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਹੈ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ।

…

ਪ੍ਰ.5. (ਓ) ਕੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ?

ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਯੋਗਤਾ ਦਾ। ਅਪਣਾਈ ਗੁਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਕੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਥਾ ਉੱਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇਗੀ।

ਪ੍ਰ.5. () ****

***

ਪ੍ਰ.5. () ਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਏਜੰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ/ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਟਾਫ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ? ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ, ਆਦਿ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰੇਗਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ?

. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ

ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ

ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਟਾਫ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਟੀਚਿੰਗ ਅਤੇ ਨਾਨ-ਟੀਚਿੰਗ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਏਜੰਸੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਏ
ਅਧਿਆਪਨ ਅਮਲੇ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਲੈਣ ਲਈ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰਾਏ, ਉਚਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ,
ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਰੈਂਕ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ, ਤਜਰਬਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ
ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਜੋਂ।

ਅਧਿਆਪਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਮਲੇ ਲਈ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਟਾਫ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ.

ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫੀਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਕੈਪੀਟੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਰਿਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਸਾਂਝਾ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਜੀ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ
ਨਿਯਮ[ਸੋਧੋ] ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੀ
ਅਤੇ ਅਸਲ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਪਏਗਾ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜ/ਸਬੰਧਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਚਿਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਾਹੌਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4 ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਉੱਤਮਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ,
ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟ ਦਾ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

28. ਬ੍ਰਹਮੋ ਸਮਾਜ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਬੰਗਾਲ, (2004) 6 ਐਸਸੀਸੀ 224, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਜ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ। ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਬ੍ਰਹਮੋ ਸਮਾਜ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨੈਟ/ਐਸ.ਐਲ.ਈ.ਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿਚਕਾਰ ਈ ਅੰਤਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

ਧਾਰਾ 30 (1) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ" ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 29 (2) ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਖੇਤਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਆਂਇਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481 ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਐਲਾਨ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਮਾਤ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਵਿਦਿਅਕ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਗੈਰ-ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਮਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਮਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਗੈਰ-ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਅਨਾਥੇਮਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ

ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਲਈ ਜੋ ਵਧੇਰੇ ਆਮ ਹੈ, ਲੋੜ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਮਤਾ ਉਸ ਡਿਗਰੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ।

ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481, ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ
ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟ ਦੀ ਮਾਨਤਾ। ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਅਨਾਥੇਮਾ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ। ਪਹਿਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਰਿਟ-ਅਧਾਰਤ ਚੋਣ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮਾਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ. ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। (ਪੈਰਾ 161, ਸਵਾਲ 4 ਦਾ ਜਵਾਬ, ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481 ਦੇਖੋ।) ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਅੰਤਰ ਦਾ ਸਰੋਤ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਲੱਭਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮਲਾਡ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਐਸ.ਬੀ. ਸਿਨਹਾ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸਲਾਮਿਕ ਅਕਾਦਮੀ, (2003) 6 ਐਸਸੀਸੀ 697 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ (ਪੈਰਾ 199 ਵਿੱਚ) ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪਿਰਾਮਿਡ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਹੋਣਾ,
ਸੀਟਾਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰ ਵੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਘੱਟ ਬੋਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ।

ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿੱਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਲਾਸ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ
ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿੱਥੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅੱਖਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਯੋਜਨਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ

ਨਿਰਦੇਸ਼। ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਰਟੀਕਲ 19 (6) ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੂਚਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 51-ਏ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਐਚ) ਅਤੇ (ਜੇ) ਵੀ ਹਨ। ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਮਨ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਵਿਚਾਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ
ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਅਤੇ ਚੂਕਵਾਂ ਬਣਨਾ। ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦੌਲਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖਿਆ
ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰਾਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਜੋ ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਹਿਸ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਹੈ
ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਤੱਕ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਮਾਨਤਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ
ਪੱਧਰ ਜਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਡਿਗਰੀਆਂ, ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਜਾਂ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ, ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਡਿਪਲੋਮਾ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਖਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ। ਐਸ.ਬੀ. ਸਿਨਹਾ ਦੇ ਪੈਰਾ 81 ਅਤੇ 82, ਇਸਲਾਮਿਕ ਅਕੈਡਮੀ ਵਿੱਚ ਜੇ. ਦੀ ਰਾਏ, (2003) 6 ਐਸਸੀਸੀ 697 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨ ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 ਨਹੀਂ ਹੈ
ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

30. ਸਿੰਧੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. 5. ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2010) 8 ਐਸਸੀਸੀ 49, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਐਨ, ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਅ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

47. ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਬੈਂਚ
ਸੇਂਟ ਜ਼ੇਵੀਅਰਜ਼ ਕਾਲਜ ਸੁਸਾਇਟੀ, (1974) 1 ਐਸਸੀਸੀ 717, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਅਤੇ 30 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਜੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਬੇਸ਼ਕ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਜਦੋਂ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਐਫੀਲੀਏਟ ਹੋਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਮ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਇਕਸਾਰ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਉਪਾਅ ਜੋ
ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਕੋਰਸਾਂ, ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰੇਗਾ
ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸੀ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ, ਸਵੱਛਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ।

55. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ। ਅਜਿਹੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ। ਬੇਸ਼ਕ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਯਮ ਸੰਸਥਾ ਈ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ
ਜਾਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਭਰਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਓ; ਪਰ ਧਾਰਾ ੩੦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਇੰਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਵੇ।

56. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਤੇ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵਾਜਬ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਾਹਨ ਵਜੋਂ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਿਉਂ ਹਨ
ਅਤੇ ਜੀ ਉਚਿਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਾਹੌਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ,
ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ, ਜੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ

ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਕੋਈ ਉਲਟ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ.

92. ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜੋ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
ਦੇਸ਼। ਕੁਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਅਧਿਆਪਨ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ, ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਿਹਤ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਆਦਿ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਵੀ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਜਿਸ ਪਲ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਇਸ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਗੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 (1) ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 29 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਚੰਦਨਾ ਦਾਸ (ਮਲਾਕਰ) ਵਿੱਚ ਵੀ. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2015) 12 ਐਸਸੀਸੀ 140, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

"21. ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾਈ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹਨ
ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ
ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਪਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ ਉਪਾਅ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ
ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਰੰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਗਰਾਂਟ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 4 ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 26 ਅਤੇ 30 ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ

ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੇਵਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਇਹ ਵਿਧੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ), 19 (6), 26 ਅਤੇ 30 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸੀ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨਾ ਤਾਂ ਵਪਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ
ਪੇਸ਼ੇ, ਅਰਥਾਤ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫਾਖੋਰੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ; ਇਹ ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਉੱਨਤੀ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਮਾਜ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 19 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ, ਉੱਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਈ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਫੀਸ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਉਪਲਬਧ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਬੁਰਾਈ
ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਦਿਅਕ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਫੀਸ ਦੇ ਖਤਰੇ ਦਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ), 19 (6), 30, 41 ਅਤੇ 47 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੂਚੀ 7, ਸੂਚੀ 3 ਦੀ ਐਂਟਰੀ 25 ਅਤੇ ਸੂਚੀ 1 ਦੀ ਐਂਟਰੀ 63-66 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ" ਅਤੇ "ਗੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ" ਬਾਰੇ, ਸਾਂਝਾ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਫੀਸ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਵਿਵਹਾਰ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ, ਮੁਨਾਫਾਖੋਰੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਨਿਰਪੱਖ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸ਼ੋਸ਼ਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਣ ਦੇ ਤਿਹਰੇ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਫੀਸ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਕਾਜ ਅਤੇ ਐਮਸੀਆਈ ਦੇ ਮਾੜੇ ਕੰਮਕਾਜ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਿਹਾ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ। ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ। ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਇਹ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸੰਕਲਪ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਪਾਤ:

57. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਪਰ ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼, ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ
ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਕਿ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਲਈ ਹੈ। ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ, ਉੱਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਤੇ ਭਲਾਈ
ਅਤੇ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, ਫੀਸ ਅਤੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

58. ਆਉ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਕੇਂਦਰੀ ਮੁੱਦਾ ਹੈ।

ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ

59. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ "ਸੰਪੂਰਨ" ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ "ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ" ਜੋ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਾਜਬ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ "ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ
ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

(19. (6) ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ
ਆਮ ਜਨਤਾ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ
ਕਾਨੂੰਨ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਰਾਜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ-

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿੱਤੇ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਜਾਂ

ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰ, ਕਾਰੋਬਾਰ, ਉਦਯੋਗ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ।

ਇਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿੱਤੇ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ
ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਆਮ ਜਨਤਾ, ਜਿਸ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਹੈ
ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ। ਇਸ ਨੂੰ "ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ,
"ਅਨੁਪਾਤ" ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ
ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਅਹਾਰੋਨ ਬਰਾਕ (ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਚਾਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ
[ਅਹਾਰੋਨ ਬਰਾਕ, ਅਨੁਪਾਤ: ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ)
(ਕੈਮਬ੍ਰਿਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ 2012)), ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ:

ਇਹ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

ਅਜਿਹੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਅ
ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ;

() ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਨਾ ਹੋਣ ਜੋ ਘੱਟ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ; ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ

(v) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸੰਬੰਧ ("ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ ਸਖਤੀ" ਜਾਂ "ਸੰਤੁਲਨ") ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਸਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮਹੱਤਤਾ।

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਹੱਦ ਵਿਚਕਾਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅੰਤਰ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ
ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਹੱਦ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ
ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ, ਇਹ ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ.

62. ਹੁਣ ਇਹ ਲਗਭਗ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਅਹਾਰੋਨ ਬਰਾਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮੁੱਖ ਤੱਤ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਨੁਪਾਤੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਲੋੜ
ਇੱਕ ਉਪ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਵ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਹੀ। ਇਹ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ (ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ), ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਆਰਟੀਕਲ 19 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੀ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਇਹ
ਰਿਲੇਟੀਵਿਟੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹੈ

ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸੀਮਾ ਜਨਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ
ਦਿਲਚਸਪੀ ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਦੋ
ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤਣਾਅ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। 'ਤੇ
ਇੱਕ ਹੱਥ ਸੱਜੇ ਪੱਖ ਦਾ ਤੱਤ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਬਣਦਾ ਹੈ
ਅਸਲ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ; ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਲੋਕ ਤੱਤ ਹਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਨੁਮਾਇੰਦੇ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਭਾਗ ਬਣਦੇ ਹਨ
ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਬਾਰੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਇਸਦੇ ਰਸਮੀ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਹੈ? ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਣਾਅ "ਹਾਰ" ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ[ਸੋਧੋ] ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਸੀ ਸੰਤੁਲਨ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਇਕ
ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ
ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਦਾ। ਦਰਅਸਲ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤਣਾਅ ਇੱਕ
"ਰਚਨਾਤਮਕ ਤਣਾਅ" ਹੈ. ਇਹ ਹਰੇਕ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਸਹਿ-ਜੀਵਨ। ਇਸ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਸਹਿ-ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ
ਵਿੱਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।
ਅਜਿਹਾ ਸੰਤੁਲਨ ਹਰੇਕ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ.
ਦੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਤਣਾਅ - ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਦੀ ਸੀਮਾ - ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ
ਕਰਕੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ
ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਤੁਲਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਈ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ
ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਮਾਪਦੰਡ ਅਪਣਾਏ
ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ।
ਇੱਥੇ "ਅਨੁਪਾਤ" ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਸਹੀ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ. ਸਿੱਧੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ
ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੀਮਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੋਵੇ। ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ
ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ
ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਉਪਾਅ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਇਸ ਤੱਤ ਨੂੰ ਡਿਕਸਨ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਆਰ.ਵੀ. ਵਿੱਚ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ
ਕੈਪਚਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਓਕਸ, (1986) 1 ਐਸਸੀਆਰ 103 (ਕੈਨ ਐਸਸੀ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ (ਪੰਨਾ 138 ਤੇ):

"ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ
ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਕੇਂਦਰੀ ਮਾਪਦੰਡ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ

ਸੰਤੁਸ਼ਟ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਚਾਰਟਰ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਉਪਾਅ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ... ਸਕਿੰਟ।।। ਧਾਰਾ ੧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਾਧਨ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ "ਇੱਕ ਫਾਰਮ" ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਅਨੁਪਾਤ ਟੈਸਟ ਦਾ..." ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
ਅਨੁਪਾਤ ਟੈਸਟ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣਗੇ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ. ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਪਾਤ ਟੈਸਟ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹਨ. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ,
ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਉਪਾਅ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ... ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ . ਦੂਜਾ, ਸਾਧਨ ... ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ "ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ" ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ... ਤੀਜਾ, ਚਾਰਟਰ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੁਪਾਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ
ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਦੀ ਪਛਾਣ "ਕਾਫ਼ੀ" ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਮਹੱਤਵ". ਕਿਸੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਿੰਨੇ ਗੰਭੀਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਮਾਪ, ਉਦੇਸ਼ ਓਨਾ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਪਾਅ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਕਿਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ
ਇਹ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਤੋਲਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਭਾਵ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

(ਡੀ) ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ:

"65. ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਦੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ, ਜਿਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਇੱਥੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਰਟੀਕਲ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
19 ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ (1) ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ।
ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ" ਸ਼ਬਦ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਰਟੀਕਲ 19 ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਏ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ
(2) ਤੋਂ (6). ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਵਾਜਬ" ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਨੰਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ
'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀਮਾ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜੋ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ।
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਾਜਬ ਹੋਣ ਲਈ, ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਵਾਜਬ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਵਸਤੂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਉਸ ਵਸਤੂ ਤੋਂ ਵੱਧ (ਦੇਖੋ ਪੀ.ਪੀ. ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, (1982) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 33). ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਕਿਸੇ
ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ।
ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਅਮੂਰਤ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ (ਦੇਖੋ ਮੁਹੰਮਦ)।
ਹਨੀਫ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਬਨਾਮ
ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 731)। ਐਮ.ਆਰ.ਐਫ. ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਵੀ. ਕੇਰਲ ਰਾਜ, (1998) 8 ਐਸਸੀਸੀ
227, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਕ:
ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ।

ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ
ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾ ਸਕਣ।

ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ,
ਕੋਈ ਵੀ ਅਮੂਰਤ ਜਾਂ ਆਮ ਪੈਟਰਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਲਾਗੂ
ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਬਦਲਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਚਲਿਤ
ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣਗੇ।

ਧਾਰਾ 19 (6) ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸੰਤੁਲਨ
ਬਣਾਉਣਾ ਪਏਗਾ।

ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ ਜੋ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ
ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਨੇੜਲਾ ਗਠਜੋੜ ਜਾਂ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਵਾਜਬ ਸੰਬੰਧ. ਜੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ
ਉਦੇਸ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਧਾਰਨਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ
ਹੋਵੇਗੀ।

(ਈ) ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

85. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਉਦਾਰੀਕਰਨ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ "ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ" ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ, ਨਿੱਜੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਨਤਾ ਨੇ ਹਕੀਕਤਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ੇ, ਕਾਰੋਬਾਰ, ਕਿੱਤੇ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰਾਜ ਦੀ ਆਮ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦੂਰਸੰਚਾਰ, ਬਿਜਲੀ, ਬੀਮਾ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰ ਜੋ ਹੁਣ ਤੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਸਨ, ਹੁਣ ਨਿੱਜੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ ਹਨ
ਉੱਦਮ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਾਜ/ਸਰਕਾਰ
ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ
ਦਰਾਂ[ਸੋਧੋ] ਸਾਰੇ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਲਗਭਗ ਗੰਭੀਰ ਫਰਜ਼ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਤੱਕ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਆਬਾਦੀ ਗਰੀਬੀ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹੈ। ਨਾਲ
ਉਦਾਰੀਕਰਨ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ। ਇਹ ਇਸ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਪਹੁੰਚ / ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਏਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗਤੀਵਿਧੀ ਮੁਨਾਫਾਖੋਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ
ਭਲਾਈ।

86. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ,
ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਰਥਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ), ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਜ ਨੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ.

ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਅਤੇ ਉਦਾਰੀਕਰਨ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ
ਇੱਕ ਮਾਰਕੀਟ ਆਰਥਿਕਤਾ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਮਾਰਕੀਟ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ੁੱਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ. ਕੁਝ ਨਿਯਮ
ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ. ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਰਾਹੀਂ
ਇਹ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਜ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤੁਰ੍ਹਾਂ
ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਹਦੀ
ਆਰਥਿਕਤਾ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਮਾਰਕੀਟ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਅਜਿਹੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ
ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਲੋੜਵੰਦ
ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਸੀ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ
ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ, ਬੀਮਾ, ਬਿਜਲੀ
ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ, ਦੂਰਸੰਚਾਰ, ਆਦਿ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਵੀ, ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਲਈ ਢਾਂਚਾ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ
ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਮੁਨਾਫਾਖੋਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

() ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਵਿਧੀ
ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

57. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਪਰ ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਮਕਸਦ, ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ
ਕਾਰਕ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ. ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ
ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ
ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ
ਸਮਾਜ[ਸੋਧੋ] ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ
ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।
ਸੰਵਿਧਾਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਲਈ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਤੇ

ਮੈਰਿਟ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ, ਉੱਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭਲਾਈ, ਫੀਸ ਅਤੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

97. ਰਾਜ ਲਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਅਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਭਲਾਈ ਕਾਰਜ ਹੈ

ਮਾਪਦੰਡ[ਸੋਧੋ] ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਨਿੱਜੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਮੁੱਢਲੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਮਕਸਦ ਜਾਂ ਪਰਉਪਕਾਰ ਹੈ. ਜਦੋਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਮੁੱਢਲੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗੁਪਤਤਾ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਧੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਨਿਰਪੱਖ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹਨ

ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਮਾਪਦੰਡ। ਇਹ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਛ) ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ:

"68. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਪਕ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਸੀਈਟੀ ਵਿੱਚ ਵੇਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ

ਆਪਣੇ ਆਪ, ਜਿਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ,

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਮੈਰਿਟ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ, ਉੱਤਮਤਾ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਵਿੱਚ. ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ

ਉਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ "ਕਿੱਤੇ" ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ "ਪਾਬੰਦੀਆਂ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਵਾਜਬ" ਹਨ

ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਕਸੌਟੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ।

86. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਆਰਥਿਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਗ੍ਰਤੀਵਿਧੀਆਂ[ਸੋਧੋ] ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ,

ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਇਹ), ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹੋਏ

ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹੱਥ, ਰਾਜ ਨੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ.

96. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ 2015 ਦੇ ਆਈਏ ਨੰਬਰ 83 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਈਟੀ ਨਿਰਪੱਖ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਤਰੀਕਾ. ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ
ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ। ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਇਹ ਹੈ
ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੈੱਕ ਐਂਡ ਬੈਲੇਂਸ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, ਆਡਿਟ, ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਏਜੰਸੀਆਂ, ਲੋਕਾਯੁਕਤ ਆਦਿ।

172. ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ, ਰਾਜ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਉੱਤਮਤਾ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
ਜੋ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ
ਵੱਡਾ। ਰਾਜ ਆਪਣੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਨਿਭਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਚਾਹਵਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉੱਚ ਆਦਰਸ਼ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧ ਡਾਕਟਰੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

190. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਲਈ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਕੋਲ ਇਹ ਹੈ
2007 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ
ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਸਾਂਝੇ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ
ਫੀਸ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ, (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481, ਇਸਲਾਮਿਕ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਹੈ
ਸਿੱਖਿਆ, (2003) 6 ਐਸਸੀਸੀ 697 ਅਤੇ ਪੀਏ ਇਨਾਮਦਾਰ, (2005) 6 ਐਸਸੀਸੀ 537. ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ

ਦਾਖਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਮਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ। ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਮੁਨਾਫਾਖੋਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੈ।

(ਜ) ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਦਾਖਲਾ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,
ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

34. ਇਸ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਉਦਾਰੀਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਪੈਰਾਡਾਇਮ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ
ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਯੁੱਗ ਤੋਂ ਖਤਮ
(ਹੋਰ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਾਂਗ) ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਨਿੱਜੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ. ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇਹ
ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ "ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ" ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ
ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇੱਕ "ਕਿੱਤਾ" ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀ ਸ਼ੁਦਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।
ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਬੇੜੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿੱਤਾ ਹੈ
ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਿਸ ਨੂੰ "ਨੇਕ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਨਾਫਾਖੋਰੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਕੈਪੀਟੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ। ਮੈਰਿਟ
ਕੁਝ ਵਿਧੀ ਅਪਣਾ ਕੇ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੁਝ ਤਰੀਕੇ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481,
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਈਟੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਤਿਹਰੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਹਰੇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਉਦੇਸ਼[ਸੋਧੋ] ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 30 ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਅਕ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ[ਸੋਧੋ] ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 26 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ

ਸੀ ਕੈਪਸ਼ਨ "ਧਰਮ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ"। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 30 ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਹ "ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਧਿਕਾਰ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ
ਅਧਿਕਾਰ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ, (1993) 1 ਐਸਸੀਸੀ 645 ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਜੱਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 198 ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 752)

"198. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਐਮ.ਡੀ. ਚਮਾਰਬਾਗਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਈ ਤਰਕ ਦੀ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ,
ਏਆਈਆਰ 1957 ਐਸਸੀ 699, ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਇਹ ਨਤੀਜਾ "ਕਿੱਤੇ" ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਕੇ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ।

ਉਨੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਕੇਸ, (1993) 1 ਐਸਸੀਸੀ 645 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ "ਪੇਸ਼ੇ" ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ ਆਖਰਕਾਰ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
"ਕਿੱਤਾ" ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ
ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481 ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 535, ਪੈਰਾ 25)

"25. ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣਾ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਮਲੇ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਿੱਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਨਾਫਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਾ ਹੋਵੇ. ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ, ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਚਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। "ਕਿੱਤਾ" ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੋਵੇਗੀ
ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਸੋਦਨ ਸਿੰਘ ਕੇਸ (1989) 4 ਐਸਸੀਸੀ 155 ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਵਿੱਚ "ਕਿੱਤਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

40. ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ "ਕਿੱਤੇ" ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕਰਨਾ, ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ "ਕਾਰੋਬਾਰ" ਜਾਂ "ਪੇਸ਼ੇ" ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਹੜਾ ਕਿੱਤਾ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਰ ਕਿੱਤਿਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੈ
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 481 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਕਸਦ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ "ਨਾ ਲਾਭ ਨਾ ਘਾਟਾ" ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੇਕ "ਕਿੱਤਾ" ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੁਨਾਫਾਖੋਰੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੇਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ
ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦਾਖਲੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ।

() ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

42. ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਮੈਰਿਟ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਪੱਖ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸ਼ੋਸ਼ਣਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਤਿਹਰੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇ। ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਲਈ
ਅਜਿਹੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 59 ਵਿੱਚ ਰਾਹ ਦਿਖਾਇਆ

ਇਹ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅੰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਏ
ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਸੀਈਟੀ ਵਿਖੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ,
ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ। ਪੈਰਾ 59 ਇਹਨਾਂ ਢੰਗਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: (ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਕੇਸ, (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481, ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.
ਪੰਨਾ 546)

"59. ਮੈਰਿਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੰਟਰਵਿਊ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਸਾਂਝੇ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਲਜ, ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ।

ਇਹ ਪੈਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਈਟੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

43. ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਕਤ ਸੀਈਟੀ ਨਿਰਪੱਖ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇ, ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 481
ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਪਾਰਸ 67 ਅਤੇ 68 ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 549)

"67. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

68. ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕੋ ਨਿਯਮ ਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਣਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ,
ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
ਯੋਗਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ
ਸਰਕਾਰ, ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ-ਅਧਾਰਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਵਿਵੇਕ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਵਿਧੀਆਂ[ਸੋਧੋ] ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਰਾਜ / ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਸਾਂਝੇ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸੀਟਾਂ ਰਾਜ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਭਰੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ

ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੇ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਨਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਲਜਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪਰ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਗੈਰ-
ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਲਜ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ।

44. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਰਾਜ ਵਿਦਿਅਕ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਖੋਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।
ਸੰਸਥਾਵਾਂ[ਸੋਧੋ] ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੀਈਟੀ ਹੈ
ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਈਟੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।
45. ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ, (2005) 6 ਐਸਸੀਸੀ 537 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 68 ਵਿੱਚ, (2002) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ
481. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ। ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481, ਗਿਆਰਾਂ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ
ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਹੱਦ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਵਾਜਬ ਫੀਸ ਢਾਂਚਾ। ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਉਚਿਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਿਆਰਾਂ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ। ਸਖਤ ਫੀਸ ਢਾਂਚਾ ਤੈਅ ਕਰਨਾ, ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਦੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ
ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਕਿੱਤਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੇਸ਼ਾ ਸੀ
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਰਾਜ ਕੈਪੀਟੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫਾਖੋਰੀ ਵਸੂਲਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਾਜਬ ਮਾਲੀਆ ਸਰਪਲੱਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲਈ

ਦਾਖਲਾ, ਮੈਰਿਟ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜ
ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਵਿਵੇਕ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮੈਰਿਟ ਅਧਾਰਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਰਾਜ / ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਸੀਈਟੀ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ
ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 68 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ
ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481, ਬਹਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਵਾਂਗੇ.

48. ਫਿਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ, (2005) 6 ਐਸਸੀਸੀ 537 ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ
ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਦੋ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ
ਇਸਲਾਮਿਕ ਅਕੈਡਮੀ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, (2003) 6 ਐਸਸੀਸੀ 697 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੀਸ ਢਾਂਚਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ,
ਲੋੜੀਂਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ
ਗੈਰ-ਸ਼ੋਸ਼ਣਕਾਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ
ਧਾਰਾ 30 (1) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ: (ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ ਕੇਸ, (2005) 6 ਐਸਸੀਸੀ 537, ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 607, ਪੈਰਾ 145)

“145. … ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਬੁਰਾਈ
ਉਪਲਬਧ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਥਾ
ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭੁਗਤਾਨ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ
ਜਿਸ ਲਈ ਪੋਸਟ-ਆਡਿਟ ਚੈਕਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਈ ਅਤੇ ਫੀਸ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫੀਸ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ
ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਿਆ-ਸਮਝਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ
ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਫੀਸ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਧੀ। ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਕੇਸ, (2002) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 481 ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 68 ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਸਨ।

ਸਥਾਨਕ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀਈਟੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਯੋਗਤਾ ਨੁਕਸਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਸੀਈਟੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਬੀ ਉਪਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤਾ:

"49. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਾਖਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਮੈਰਿਟ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੈਪੀਟੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ
ਉਪਾਅ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਰਿਟ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕੈਪੀਟੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਵਸੂਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਡਿਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਉਪਾਅ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ
ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਲੋੜਾਂ[ਸੋਧੋ] ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ
ਆਪਣੇ ਆਪ। ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਾਡਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ "ਕਿੱਤਾ" ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਫੀਸ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ
ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਖੁਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

55. ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481 ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ,
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ, (2005) 6 ਐਸਸੀਸੀ 537, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ
ਅਜਿਹੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ ਬਨਾਮ ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, (1992) 1 ਐਸਸੀਸੀ 558, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ
ਕੇਸ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

67. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੂੰ "ਕਿੱਤਾ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 481. ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ, ਇਹ
ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁਝ ਚੁੰਗਲ ਅਤੇ ਬੇੜੀਆਂ ਨਾਲ ਆਇਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਨੇਕ ਕਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਨਾਫਾਖੋਰੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ 'ਨਾ ਲਾਭ ਨਾ ਘਾਟੇ ਦੇ ਆਧਾਰ' 'ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ
ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ
ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਮੈਰਿਟ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸੀ.ਈ.ਟੀ. ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸੀਈਟੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ। ਜੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੀਈਟੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 481 ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।
"ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ". ਇਸਲਾਮਿਕ ਅਕੈਡਮੀ

ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, (2003) 6 ਐਸਸੀਸੀ 697, ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ
ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 481 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੀਈਟੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਤੁਲਨ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,

ਈ (2005) 6 ਐਸਸੀਸੀ 537, ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਲਡਿੰਗ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ
ਸੀ.ਈ.ਟੀ. ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ 'ਤੇ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀਈਟੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਉਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗ੍ਯਤਾ ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਐਫ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ
ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟ ਅਧਾਰਤ ਦਾਖਲੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸੀਈਟੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇ
ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਟੈਸਟ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

92. ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮੇਚੇ ਮਿਲਾਉਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵੱਖਰੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਤਹਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਫੀਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ,

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਰ ਸੀ। ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 481, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੀਈਟੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠ ਰੱਖਣਾ ਇਸ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ। ਦਾਖਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਵਿੱਚ "ਟ੍ਰਿਪਲ ਟੈਸਟ" ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ, ਸੀਈਟੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਮੈਰਿਟ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਦਾਖਲੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣ। ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਵੱਡਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ

ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ। ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਮੰਨ ਕੇ ਸੀਈਟੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ

ਦਾਖਲਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਮੁਨਾਫਾਖੋਰੀ ਦਾ ਤੱਤ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਕੋਈ ਕੈਪੀਟੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਆਦਿ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ। ਦਰਅਸਲ, ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਇਹ ਦੋਹਰਾ ਕੰਮ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੋ ਹੋਰ ਹੁਨਰਮੰਦ ਹਨ ਪਰ ਕੈਪੀਟੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਅਣਉਚਿਤ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ

ਵਿਆਪਕ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸਥਿਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਬਦਲਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ/ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ ਪਏਗਾ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਮਸੀਆਈ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 19 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

53. ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 136 ਅਤੇ 137 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, (2005) 6 ਐਸਸੀਸੀ 537, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਡੈਂਟਲ ਕੇਸ, 2009 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਮਪੀ 760, ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਮਪੀ ਪਾਰਸ 34 ਅਤੇ 37)

34. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 136 ਅਤੇ 137 ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ, (2005) 6 ਐਸਸੀਸੀ 537, ਉੱਪਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ

ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ

ਇੱਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਾਂਝੇ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕੋ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਂਝਾ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ

ਨਿਰਪੱਖ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸ਼ੋਸ਼ਣਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਤਿਹਰੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 481 ਅਤੇ ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ, (2005) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 537 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਾਂਝੇ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਮੈਰਿਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ

ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ

ਕੋਈ ਵੀ ਏਜੰਸੀ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

* * *

37. 2007 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਡੀ), 6 ਅਤੇ 7 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਮੈਰਿਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ

ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕਰੋ

ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਫੀਸ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ, ਆਪਣੇ ਸਟਾਫ (ਅਧਿਆਪਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਅਧਿਆਪਨ) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ

ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੋ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ। ਇਸ ਲਈ 2007 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਡੀ), 6 ਅਤੇ 7 ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿੱਤੇ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀ। ਇਸਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮਕਸਦ

2007 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਡੀ), 6 ਅਤੇ 7 ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਮਤਾ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸਾਂਝੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ

ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉੱਤਮਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗਲਤ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰਾਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2002) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 481 ਅਤੇ ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ, (2005) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 537 ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸ਼ੋਸ਼ਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 3 (ਡੀ), 6 ਅਤੇ 7
2007 ਦਾ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 2007 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਡੀ), 6 ਅਤੇ 7 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (5) ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (5) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ ਜਾਂ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (6) ਦਾ ਦੂਜਾ ਅੰਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਜਾਰੇਦਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਸੰਕਲਪ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ
ਨੀਟ ਨੂੰ 11.4.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਵੇਲੋਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2016-17 ਲਈ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਅਤੇ ਬੀਡੀਐਸ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ 28.4.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 10. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨੀਟ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨੀਟ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਵੇਲੋਰ ਬਨਾਮ ਵੇਲੋਰ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਨੀਟ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 11-4-2016 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ 21-12-2010 ਦੀਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹਨ।

6.5.2016 ਨੂੰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਕਾਲਜ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ/ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਜਾਂ ਬੀ.ਡੀ.ਐਸ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇੱਥੇ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

23. ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੁਣਵਾਈ 9-5-2016 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ
ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਲਜ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ / ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬੀਡੀਐਸ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

24. ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ, ਜੋ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ ਜਾਂ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ।

9.5.2016 ਨੂੰ, ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 28.4.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ:

29. ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਐਮਸੀਆਈ) ਅਤੇ ਡੈਂਟਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਡੀਸੀਆਈ) ਨੇ 21-12-2010 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਮਬੀਬੀਐਸ / ਬੀਡੀਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਸਹਿ-ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ (ਨੀਟ) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਈਸਾਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਵੇਲੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (2014) 2 ਐਸਸੀਸੀ 305.
ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਵੇਲੋਰ (2016) 4 ਐਸਸੀਸੀ 342 ਦੇ 11-4-2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ 2-5-2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ,
ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਪੀ. ਰਾਜ,
(2016) 7 ਐਸਸੀਸੀ 353, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ (ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਸਮੇਤ) ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਉਕਤ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ
ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਰਾਜ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਯੋਗਤਾ. ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਾਖਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚੀ 1 ਐਂਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
66. ਦੂਜਾ ਪਹਿਲੂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ

ਉਹ ਮਾਪਦੰਡ ਜੋ ਸੂਚੀ ਐਂਟਰੀ ੨੫ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਓਵਰਲੈਪ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੂਚੀ ਐਂਟਰੀ 66 ਐਂਟਰੀ ੨੫ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬਲ ਸੀ।

ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਸਾਨੂੰ ਨੀਟ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 'ਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਾਂ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ
ਨੀਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨੀਟ ਨਾਲ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨੀਟ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਐਮਬੀਬੀਐਸ / ਬੀਡੀਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ।

34. ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ 28-4-2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

ਜੈਨਾਰਾਇਣ ਚੌਕਸੀ (ਸੁਪਰਾ) ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਫੈਸਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਟੈਸਟ ਪਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਵੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਵੀ
ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ:

"5. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਹੋਣਾ ਸੀ
ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਰਾਜ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ
ਸਾਰੀਆਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ।

6. ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਲਜ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ
ਮੈਡੀਕਲ ਸੀਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਦਾਖਲਾ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਇਹ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡੀ.ਵਾਈ. ਪਾਟਿਲ ਵਿਦਿਆਪੀਠ (ਸੁਪਰਾ) ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ
ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
(ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਰਾਜ-ਸੰਚਾਲਿਤ ਟੈਸਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ।

ਐਮ.ਸੀ.ਆਈ. ਨੇ 10.3.2017 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 1997 ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 2000 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਸਨ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ

ਨੀਟ ਦਾ ਏ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ 9.5.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਦਾਰ-ਉਸ-ਸਲਾਮ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. 5. ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2017 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 267) ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਮ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

10. ਡੀਜੀਐਚਐਸ/ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸਾਂਝੀ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ,
ਸਿਰਫ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਾਲਜ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਜਾਂ ਵੱਖਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਯਤਿਨਕੁਮਾਰ ਜਸੂਭਾਈ ਪਟੇਲ (ਸੁਪਰਾ) ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੀਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪੀਜੀ ਮੈਡੀਸਨ ਕੋਰਸ 'ਚ 50 ਫੀਸਦੀ ਸਟੇਟ ਕੋਟੇ ਦੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਡੀ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ
1956 ਅਤੇ ਐਮਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮ। ਇਸ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤਾ:

"9.4. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਨੀਟ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਐਮਸੀਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਡੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨੀਟ ਵਿੱਚ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ "ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ" ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਨੀਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਕਿਸੇ ਤਰਜੀਹ/ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ "ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ" ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਨੀਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਸਾਰੇ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਦਿਅਕ ਲਈ ਇਕਸਾਰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ ਜਾਂ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਹਨ ਇਹ ਕੇਵਲ ਨੀਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ
ਗੁਜਰਾਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਮੇਤ ਸਬੰਧਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ

ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਬੰਧਤ ਗੁਜਰਾਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ / ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਟੈਸਟਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਮੈਰਿਟ ਸਿਰਫ ਨੀਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਖਲਾ ਨੀਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨੀਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕੋ ਇਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਇਕ ਵਾਰ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ, ਇਸਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ
ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਪੀਜੀ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ/ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਕੋਰ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।
ਨੀਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨੀਟ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਐਮਸੀਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਡੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਯਮ, 2000 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਯਾਨੀ ਨੀਟ।

9.5. ਰਾਜ ਕੋਟੇ/ਸੰਸਥਾਗਤ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਦਾਖਲਾ ਨੀਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ
ਨੀਟ ਸਕੀਮ ਦਾ ਸੰਸਥਾਗਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ
ਤਰਜੀਹ". ਇਸ ਲਈ, ਨੀਟ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਬਦੀਲੀ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ/ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ। ਹੇਠਾਂ
ਨੀਟ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ।

37. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 10ਡੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਅਤੇ ਐਮਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਲ ਏ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ (ਏਮਜ਼) - ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੰਸਥਾ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਦਾ। ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ।
ਮਿਆਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ
ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ
11 ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੁਪਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਿੰਨ ਟੈਸਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ

ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸ਼ੋਸ਼ਣਕਾਰੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਜੇ ਦਾਖਲਾ
ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟ੍ਰਿਪਲ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ
ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੈਪੀਟੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ
ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਵਿਕਰੀ ਯੋਗ ਵਸਤੂ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ
ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੁਰਾਈਆਂ. ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਨੀਟ ਨੂੰ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਵਰਗੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਸਾਇੰਸਜ਼ (ਏਮਜ਼) ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਮੁੱਚੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ,
ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਕਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ. ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ
ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਨੀਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਫਿਰ ਵੀ,
ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ[ਸੋਧੋ] ਦੁਆਰਾ ਬੇਈਮਾਨ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜ। ਘੱਟ
ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੀਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣਾ
ਹੋਵੇਗਾ।
ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ।

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਦੀ ਫੈਕਲਟੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਿੱਚ
ਸਾਇੰਸਜ਼ ਬਨਾਮ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਸੁਪਰ-ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2013) 11 ਐਸਸੀਸੀ
246, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

22. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਲੰਬੀ ਬਹਿਸ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਸੁਪਰਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਾਰੇ
ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਇੰਦਰਾ ਸਾਹਨੀ ਕੇਸ, 1992 ਦੇ ਸੁਪ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ

(3) ਐਸਸੀਸੀ 217, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨੌਂ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ। ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨੌਂ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਦੇ ਇਛੁੱਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਜਗਦੀਸ਼ ਸਰਨ ਕੇਸ, (1980) 2 ਐਸਸੀਸੀ 768 ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੈਨ ਕੇਸ, (1984) 3 ਐਸਸੀਸੀ 654 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਸੀ।
(1999) 7 ਐਸਸੀਸੀ 120, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਪੰਜ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਜੱਜ। ਜਗਦੀਸ਼ ਸਰਨ ਕੇਸ (1980) 2 ਐਸਸੀਸੀ 768 ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੈਨ ਕੇਸ (1984) 3 ਐਸਸੀਸੀ 654 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪਰਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਰਿਟ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ
ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਕੇਸ, (1999) 7 ਐਸਸੀਸੀ 120, ਵੀ.

23. ਪ੍ਰੀਤੀ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਕੇਸ, (1999) 7 ਐਸਸੀਸੀ 120 ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1967 ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 27 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ 20% ਸੀਟਾਂ ਸਨ
ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 27 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ।
ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸੰਭਵ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਓ
ਚੁਣੇ ਗਏ ਹੋਣਹਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਜੋ ਡਾਕਟਰੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸੁਪਰਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਵਿਖੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ
ਪੱਧਰ।

24. ਇੰਦਰਾ ਸਾਹਨੀ ਕੇਸ, 1992 ਸੁਪ (3) ਐਸਸੀਸੀ 217 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 836 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਰਿਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਉਸੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਘੱਟ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ
ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਹੀ ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਨੋਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਧਾਰਾ 16 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 335
ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੇਸ਼ਕ, ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਐਮ.ਪੀ.ਵੀ. ਨਿਵੇਦਿਤਾ ਜੈਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ,
(1981) 4 ਐਸਸੀਸੀ 296, ਜਿੱਥੇ ਮੈਡੀਕ੍ਰੋਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਇੱਕ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ
ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਜਨਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ
ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਦਕਿ ਹੋਰਨਾਂ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਗਲੇ ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ, ਨੌਂ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੌਰਾਨ

ਧਾਰਾ 335 ਦੇ ਸੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਜੇਬੰਦੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਿਰਫ ਯੋਗਤਾ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰੋ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ, ਸਥਿਤੀ

ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਕਨੀਕੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਸਨ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਤਕਨੀਕੀ ਪੋਸਟਾਂ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਡਾ. ਪ੍ਰੀਤੀ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ। 5. ਐਮ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਰਾਜ (1999) 7 ਐਸਸੀਸੀ 120.

ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 30 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹਨ।

ਗਾਂਧੀ ਫੈਜ਼-ਏ-ਐਮ ਕਾਲਜ, ਸ਼ਾਹਜਹਾਂਪੁਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਿਯਮ ਮਾੜਾ ਹੈ; ਪਰ ਨਿਯਮ ਜੋ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਚੰਗਾ ਹੈ. ਅਸੀਂ ਇਹ ਫਰੈਂਕ ਐਂਥਨੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ

ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸਟਾਫ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਲਾਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ, 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10ਡੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ

ਅਤੇ ਐਮਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨੀਟ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੈਂਟਲ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਡੀਸੀਆਈ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਮਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਹਰੇਕ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਐਕਟ/ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਾਜਬ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, 19 (1) (ਜੀ), 25 ਅਤੇ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

42. ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਜਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ, ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਧਰਮ, ਨਸਲ, ਜਾਤ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕਾਲਜਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਸਖਤ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਇੰਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ

ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਜੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਵੇ। ਦੂਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ

ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ।

ਬ੍ਰਹਮੋ ਸਮਾਜ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਖੇ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਇਹ ਕਿ ਰਾਜ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਗੋਬਿੰਦ ਬਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

20. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹਾਲਾਤ ◌ਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬ੍ਰਾਂਡੀਸ ਵਜੋਂ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਓਲਮਸਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ, 277 ਯੂਐਸ 438, 471, ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਸੁਭਾਅ, ਉਸਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦੇ ਦਰਦ, ਅਨੰਦ, ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭੌਤਿਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

21. "ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਅਕਤੀਵਾਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਨਿੱਜੀ ਆਦਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ 'ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲਿਆਂ' ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ; ਦੂਜਾ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਆਦਮੀ ਦਾ ਲੌਕੀਅਨ ਆਦਰਸ਼; ਤੀਜਾ, ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਂਤੀਅਨ ਆਦਰਸ਼ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਆਦਮੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਮੰਨਦਾ ਹੈ. [ਦੇਖੋ ਬੇਨ, "ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਪਰਦੇਦਾਰੀ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਆਦਰ". ਜੇ. ਪੇਨੋਕ ਅਤੇ ਜੇ. ਚੈਪਮੈਨ. ਐਡੀਜ਼, ਪਰਦੇਦਾਰੀ, ਨੋਮੋਸ , 1, 15-16]

ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਸੀਮਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਚਿੰਤਾ, ਸਾਡੇ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਰੰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਾਰੇ ਸਾਡਾ ਚਿੰਤਨ ਕੇਵਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ. ਸੂਖਮ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਸਾਧਨ ਪਰਦੇਦਾਰੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਗੁਲੀ ਵਿੱਚ ਸੁਣਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਲਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹੈ
ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੇਸ਼ਕ, ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਓਵਰਲੈਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਵਕੀਲ

ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ। ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਘਰ, ਪਰਿਵਾਰ, ਵਿਆਹ, ਮਾਂ ਬਣਨ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ,
ਬੱਚੇ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ। ਇਹ ਕੈਟਾਲਾਗ ਪਹੁੰਚ
ਸਵਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਨਾ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਤਸਵੀਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਸ਼ਾਇਦ, ਇਕੋ ਇਕ ਸੁਝਾਅ ਜੋ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ
ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਰਡਰ ਕੀਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਸਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨਾਲ ਸਟੈਂਪ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਗੀਆਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਯੂਸਪੈਠ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਅਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ। "ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਆਜ਼ਾਦੀ", ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਾਕ
ਕੋਰਵਿਨ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.

26. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏਲੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ:

ਸਰਕਾਰੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਰਨ ਲਈ 'ਪਰਦੇਦਾਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅ 'ਤੇ ਹੈ। [ਦੇਖੋ
ਰੋਣ ਵਾਲੇ ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਤਨਖਾਹ: ਰੋ ਬਨਾਮ ਇੱਕ ਟਿੱਪਣੀ ਵੇਡ, 82 ਯੇਲ ਐਲਜੇ 920, 932].

ਕੇ.ਐਸ. ਪੁੱਟਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2017 (10) ਐਸਸੀਸੀ 1, ਨਿੱਜਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

351. ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਰਾਹੀਂ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਗਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਤੇ ਟੀਚੇ ਉਸ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਧਾਰਮਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ1.
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੋਧ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੁੱਧੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ[ਸੋਧੋ] ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਿਰਫ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ 284 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਵਾਲਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ
ਪਵਿੱਤਰ ਯੰਤਰ ਜੋ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਨਾਂ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ
ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ
ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ, ਬਲਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਸਿਆਹੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸਿਆਹੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ 2 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਭਾਗ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ 3 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਸਤੂਆਂ। "ਅਸੀਂ ਲੋਕ" ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਹਾਂ। ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਣਗਿਣਤ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ
ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ। ਮਨੁੱਖ ਰਾਜ ਦਾ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਸੰਵਿਧਾਨ ਕੇਵਲ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਰਾਜ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਫਲ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ; ਇਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰੋਤ ਹੈ।

---

1 ਪਰ. ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਣ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਾਕਤਾਂ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਹੈ।

2 ਕੇਸ਼ਵਾਨੰਦ ਭਾਰਤੀ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ, (1973) 4 ਐਸਸੀਸੀ 225.
"91. … ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਪੂਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ "ਜੋ ਅਸੀਂ ਇੰਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੁਪਨੇ ਵੇਖਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ" ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 323, ਪੈਰਾ 91).

3 ਕੇਰਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿੱਲ, 1957, ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 956

"5. … ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਵਉੱਚ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ ਤੀਜੇ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। (ਏ.ਆਈ.ਆਰ. ਪੰਨਾ 965, ਪੈਰਾ 5).

4ਬੀਡੀ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, ਏਆਈਆਰ 1956 ਐਸਸੀ 479

23. ਆਖਿਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਿਸ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ? ਇਸ ਸਭ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਸੀ? ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਾਭ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਸਿਰਫ ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਲਈ ਹੈ
ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕ। ਇਹ ਆਮ ਆਦਮੀ ਲਈ, ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ

46. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਕਾਲਜਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਭਾਰਤ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਪਤੀ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ. ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਲਈ ਬਲਕਿ ਪੂਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਸੰਪਤੀ ਹਨ। ਉਹ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਓਨਕੋਲੋਜੀ, ਸਰਜਰੀ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਨੀਅਰ ਹਨ। ਪਰ, ਜਦੋਂ ਇਹ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ
ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਸਾਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਨੀਟ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਪਕ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਨਤਾ/ਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਵਾਜਬ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਜਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਉਹ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਾਜਬ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਾਜਬ, ਨਿਰਪੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਘੁਸਪੈਠ ਲਈ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ।
ਸੰਵਿਧਾਨ ਜੀਵਨ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਮਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਉਸ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਐਮਸੀਆਈ/ਡੀਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਢਾਂਚਾ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨੀਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਅਤੇ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਢਾਂਚਾ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਨੰਦ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਉਪਬੰਧ ਕਿਹੜੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਅਤੇ ਨਿਮਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾਅ 'ਤੇ ਹਨ, "ਕਸਾਈ, ਬੇਕਰ ਅਤੇ ਕੈਂਡਲਸਟਿਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ" ਲਈ. ਇਹ ਇਸ ਧਰਤੀ ਲਈ "ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ" ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦ ਲੋਕਤੰਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਵਾਲੇ ਗਣਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਗਠਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਪੰਨੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। (ਏ.ਆਈ.ਆਰ. ਪੰਨਾ 487, ਪੈਰਾ 23)

[ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਹਵਾਲੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।]

ਆਧੁਨਿਕ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਕੇਂਦਰ (ਸੁਪਰਾ)। ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਨੀਟ ਲਈ ਵੀ ਚੰਗਾ ਹੈ।

ਨੀਟ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਸਬੰਧਤ,
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਰਟੀਕਲ 46 ਦਾ ਉਦੇਸ਼
ਵਿਦਿਅਕ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤ। ਨੀਟ ਦੀ ਇਕ ਸਮਾਨਤਾ
ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨੁਸਖੇ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, ਜੋ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੋਕਦੇ ਹਨ
ਸੀਟਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਆਰਥਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਆਰਟੀਕਲ 51ਏ
(ਜੇ) ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ
ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਅਤੇ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਟੀਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੀਟ ਦਾ ਨੁਸਖਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ 51ਏ
(ਜੇ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਪੱਧਰੀ ਲਾਂਚਿੰਗ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,
ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਬੁਜਾਏ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਟੀਚਿਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 51ਏ (ਜੇ)
ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਈ ਵਿੱਚ ਹੈ
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ।

ਸਕੱਤਰ, ਮਲੰਕਾਰਾ ਸੀਰੀਆਈ ਕੈਥੋਲਿਕ ਕਾਲਜ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਜੋਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2007) 1 ਐਸਸੀਸੀ 386, ਅਦਾਲਤ ਨੇ
ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ
(ਸੁਪਰਾ), ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਐਫ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ
ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੀ, ਪਰ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ
੩੦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ
ਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਵਾਤਾਵਰਣ[ਸੋਧੋ]

ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਨ। ਗੈਰ-ਘੱਟ
ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਿਰਦਾਰ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਜੋ ਉਹ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖਣ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵੇਚਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ। ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਅਜਿਹੇ ਫੰਡ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋਣਗੇ

ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਹੋਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ। ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 30
ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਜ ਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ
ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਪੀ.ਏ. ਇਨਾਮਦਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਸਨ
ਭਲਾਈ।

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸੇਂਟ ਜੇਵੀਅਰਜ਼ ਕਾਲਜ ਸੋਸਾਇਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾ ਲਈ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ, ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰੇਗਾ, ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਸਿੱਖਿਆ ਰਾਸ਼ਟਰ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ; ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੰਡਪਾਊ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾ ਹੋਣ। ਇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਕੁਝ ਜਾਂਚਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਇੱਕ ਕਰਤੱਵ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੀ
ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸੇਂਟ ਜ਼ੇਵੀਅਰਜ਼ ਕਾਲਜ ਸੋਸਾਇਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਪੈਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੱਤ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਉਹ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਹੀ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਵੀ ਓਨੀ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਜਿੰਨੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਅੰਤਮ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸੇਂਟ ਜ਼ੇਵੀਅਰਜ਼ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ
ਸੋਸਾਇਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਪੈਰਾ 94 ਵਿੱਚ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ, ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ

ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ। ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਐਮਸੀਆਈ / ਡੀਸੀਆਈ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਏ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਇਰਾਦਾ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ ਜੋ ਉਪ-ਸੇਵਾ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ
ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ
ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿਤ ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨੀਟ/ਸਾਂਝਾ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਮਿਆਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਸਮਾਨਤਾ. ਇਹ
ਇਹ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਥੋਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਨਰਮੰਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਕੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਬਣ ਗਈ
ਅਮੀਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਯੋਗ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਅਸਥਾਈ ਅਸ਼ਟਕ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੁੱਲ ਾਂ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਲੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੁਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਵਿਕਸਤ ਹੋਈ
ਐਮਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰ। ਸਥਿਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ
ਸਟੀਲ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ ਇਰਾਦਾ।

ਪ੍ਰੀਤੀ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਐਸ. ਐਮ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਰਾਜ ਸੁਪਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਪਰ ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਧੁਨਿਕ ਵਿੱਚ
ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਸੁਪਰਾ), ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ
ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ੋਸ਼ਣਕਾਰੀ ਵਿੱਤੀ ਉਪਕਰਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਰਾਜ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ/ਡੈਂਟਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਰਕਾਰ, ਐਮਸੀਆਈ ਅਤੇ ਡੀਸੀਆਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਰਾਦਾ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿੱਚ

ਦਿਲਚਸਪੀ, ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਨ. ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਚਰਿੱਤਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਬਣ ਗਈ ਹੈ. ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਖਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਾਧਨ ਦੇ ਆਮ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ/ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ/ ਨਿੱਜੀ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 21 ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

ਸੰਵਿਧਾਨ[ਸੋਧੋ] ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਪੁਰਾਣੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵੱਲ ਮੁੜ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਫਿਰ ਵੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ

ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਅਜੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਬੇਈਮਾਨ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ,

ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮਾਨਤਾ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ।

ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ ਬਨਾਮ ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਜ਼ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਵੀ. ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਸੁਪਰਾ), ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਲਾਨਾ ਦਾਖਲੇ ਦਾ 50% ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਯੋਗਤਾ ਦਾ। ਨਿਯਮ ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਆਮ ਪੈਟਰਨ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡ ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।

57. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੁਝ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਉੱਚ ੇ ਮਾਪਦੰਡ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੀਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ.

ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਜੇ ਬੇਈਮਾਨ ਯੰਤਰਾਂ ਦੇ ਚੁੰਗਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ੱਕੀ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਹਿੱਤ ਹੋਰ ਵਧਣਗੇ

ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਨੀਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨੀਟ ਤੋਂ ਕੋਈ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ

ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਕਿ ਇਕਸਾਰ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਢਾਂਚਾ। ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢਿੱਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ।

ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 25, 26 ਅਤੇ 29 (1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ 19 (1) (ਜੀ) ਅਤੇ 30 ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ
ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ। ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਕੋਰਸ, ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ।
ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ
ਮੈਰਿਟ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ, ਉੱਤਮਤਾ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ। ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਐਂਟਰੈਂਸ ਟੈਸਟ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ,
ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇ ਕੇ ਕੈਪੀਟੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ
ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ, ਮੁਨਾਫਾਖੋਰੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ। ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਸਮਰੱਥ ਸਾਧਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਕਟਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਪਾਬੰਦ ਹਨ, ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਸਿੱਖਿਆ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ ਜੋ ਬਰਾਬਰ ਹਨ
ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੰਡਪਾਊ ਜਾਂ ਅਸੰਗਠਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ. ਅਜਿਹੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਲਾਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਉਪ-ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (6) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ
30 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੰਤੁਲਨ
ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਇਹ ਹਨ
ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 47 ਅਤੇ 51 (ਏ) (ਜੇ) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੈ।

ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਜਬ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਗਠਨ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਲਾਸ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਾਅ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 30 ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਐਮਸੀਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਡੀ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਐਮਸੀਆਈ / ਡੀਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ।
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਿਆਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੇਠਾਂ ਨਾ ਡਿੱਗੇ। ਨੀਟ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਕੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਚੈਰਿਟੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੇ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਅ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਅਤੇ 30 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 25, 26 ਅਤੇ 29 (1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ/ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨੀਟ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ
ਮੈਡੀਕਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡੈਂਟਲ ਸਾਇੰਸ ਦੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ), 14 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
25, 26 ਅਤੇ 29 (1). ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ, ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ATTESTED BY ME
Mrs. VAISHALI A. RAMADHAN
M.Sc. LL.B.
ADVOCATE & NOTARY PUBLIC (Govt. of India)
Uran, Navi Mumbai
Regd. No. 10519
Parties are Responsible for
Contents of Document